

ΣΤΕ 2465/2017 [Νόμιμη ΑΕΠΟ τσιμεντοβιομηχανίας]

Περίληψη

-Η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ αφορά υφιστάμενο στη θέση αυτή από το 1982 λατομείο, η λειτουργία του οποίου είχε ήδη αδειοδοτηθεί με προηγούμενες αποφάσεις της Διοίκησης ενώ, όπως αναφέρεται στη ΜΠΕ, έχει ήδη πραγματοποιηθεί εκχέρσωση της δασικής βλάστησης και η δημιουργία νέου λατομείου σε άλλη θέση θα προκαλούσε πολύ μεγαλύτερες επιπτώσεις στο περιβάλλον λόγω των εκσκαφών που θα απαιτούσε. Περαιτέρω, η ΑΕΠΟ θεσπίζει

μέτρα για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και την αποκατάσταση του χώρου του λατομείου, ενώ έχουν παρασχεθεί και οι αναγκαίες εγκρίσεις της δασικής υπηρεσίας για την επέμβαση στη δασική έκταση. Υπό τα δεδομένα αυτά, δεν απαιτείτο σύμπραξη του Υπουργού Γεωργίας στην έκδοση της ΑΕΠΟ. Εξάλλου, η αρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας προβλέπεται στο νόμο μόνον στην περίπτωση που το έργο ή η δραστηριότητα αφορούν στην εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή στη δημιουργία χώρου επεξεργασίας και διάθεσης απορριμμάτων, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω εκ μόνου του λόγου ότι, κατά τη βιομηχανική διαδικασία παραγωγής τσιμέντου που ασκείται στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας, χρησιμοποιούνται εν μέρει απορρίμματα ως καύσιμη ύλη. Ως εκ τούτου, εφόσον η αρμοδιότητα έκδοσης ΑΕΠΟ προσδιορίζεται με βάση τη φύση και το αντικείμενο του έργου ή της δραστηριότητας που ασκείται και όχι με κριτήριο τις γενικότερες επιπτώσεις από το προβλεπόμενο έργο ή δραστηριότητα δεν συνέτρεχε, στην κρινόμενη περίπτωση, συναρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

-Εφόσον το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας και οι λοιπές εγκαταστάσεις (λατομείο, λιμένας), για τη λειτουργία των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, βρίσκονται ήδη και λειτουργούν προ πολλών ετών στη συγκεκριμένη περιοχή, δεν υφίστατο ευχέρεια επιλογής της θέσης της δραστηριότητας και, κατά συνέπεια, δεν απαιτείτο σύνταξη ΠΠΕΑ πριν από τη σύνταξη της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, απορριπτομένου του περι του αντιθέτου λόγου ακυρώσεως.

-Η ΜΠΕ, βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη, εκπονήθηκε από δύο χημικούς μηχανικούς, έναν περιβαλλοντολόγο και έναν αγρονόμο - τοπογράφο μηχανικό, ήτοι από ειδικούς επιστήμονες του τομέα σχεδιασμού της επίμαχης δραστηριότητας και του τομέα περιβάλλοντος, οι οποίοι διαθέτουν, κατά τεκμήριο, τις απαιτούμενες για την εξέταση των επιπτώσεων του συγκεκριμένου έργου ειδικότητες. Άλλωστε, από το σύνολο της ΜΠΕ δεν προκύπτει ότι αναμένονται επιπλέον δυσμενείς συνέπειες στην υγεία ειδικώς από την αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων με RDF και βιομάζα,

ώστε να απαιτείται, εκ του λόγου αυτού, η συμμετοχή και επιστημόνων υγείας στην εκπόνηση της ΜΠΕ (ΣτΕ 4944/2013). Ενόψει των ανωτέρω, ο λόγος ακυρώσεως, κατά το μέρος που αφορά τη μη συμμετοχή επιστημόνων υγείας ειδικευμένων στο θέμα της επίδρασης της καύσης RDF στην ανθρώπινη υγεία, προβάλλεται αβασίμως. Εξάλλου, ομοίως απορριπτέα είναι και τα προβαλλόμενα περί μη συμμετοχής, στην ομάδα εκπόνησης της ΜΠΕ, επιστημόνων εξειδικευμένων σε θέματα ιζηματολογίας, παράκτιας γεωμορφολογίας υδρογεωλογίας και ωκεανογραφίας. Και τούτο για τους εξής λόγους; α] η συμμετοχή περί β άλλο ντολόγου διασφαλίζει την εγκυρότητα της ΜΠΕ, η οποία περιέχει και στοιχεία γεωλογικά, υδρογραφικά και υδρολογικά (σ. 27 και 31, Παρ. ΣΤ), β] από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η επέμβαση στον λιμένα και το θαλάσσιο περιβάλλον είναι τέτοιας έκτασης ώστε να πρέπει να συμμετάσχουν στην ομάδα εκπόνησης της ΜΠΕ επιστήμονες τέτοιων εξειδικευμένων επιστημονικών ειδικοτήτων και γ] η ΑΕΠΟ συνυπεγράφη από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και προέβλεψε περιβαλλοντικούς όρους για την αποτροπή ρύπανσης της θάλασσας.

-Απαραδέκτως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση ότι έπρεπε να εξετασθεί η χρήση άλλων εναλλακτικών καυσίμων ή και του φυσικού αερίου, διότι, σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων ισότιμων, κατ' αρχήν, περιβαλλοντικών λύσεων ως προς την επιλογή του καυσίμου, η οικεία απόφαση λαμβάνεται από τον επιχειρηματία, κατόπιν συνεκτίμησης της ενεργειακής απόδοσης του καυσίμου και άλλων οικονομικών παραμέτρων, και δεν μπορεί υπαγορευθεί από τρίτους και να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω αμφισβήτησης. Εξάλλου, ειδικώς τα προβαλλόμενα για τη χρήση φυσικού αερίου, είναι απορριπτέα για τον επιπλέον λόγο ότι η “αναμονή” τροφοδοσίας του εργοστασίου της ΔΕΗ στο Αλιβέρι με φυσικό αέριο δεν υποχρέωνε, υφ' οιανδήποτε εκδοχή, την παρεμβαίνουσα να διερευνήσει, κατά το χρονικό σημείο σύνταξης της ΜΠΕ, την πιθανότητα χρήσης φυσικού αερίου στο εργοστάσιό της.

-Ο λόγος σύμφωνα με τον οποίο η ΜΠΕ δεν αξιολογεί τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στις ακτές και το επιβαρυμένο θαλάσσιο περιβάλλον του όρμου του Αλιβερίου, προβάλλεται αβασίμως, δεδομένου μάλιστα ότι η προσβαλλόμενη περιλαμβάνει μέτρα προστασίας των θαλασσίων υδάτων και ότι με νεώτερη ΑΕΠΟ ετέθησαν επιπλέον όροι που αφορούν τη “συστηματική παρακολούθηση της ποιότητας των νερών και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο φυσικό οικοσύστημα με την πραγματοποίηση σχετικών δειγματοληψιών/μετρήσεων και η παρεμβαίνουσα υποχρεώθηκε να υποβάλει ωκεανογραφική μελέτη για την ποιότητα του θαλασσίου περιβάλλοντος της περιοχής.

-Προβάλλεται ότι η ΑΕΠΟ παραβιάζει τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της υποχρεωτικής αποκατάστασης των διαταραχθέντων οικοσυστημάτων, για τους ίδιους ως άνω λόγους που είχαν προβληθεί ως πλημμέλειες της ΜΠΕ, ότι δηλαδή οι νέες δραστηριότητες επιφέρουν ουσιώδεις δυσμενείς επιδράσεις στο ήδη περιβαλλοντικά

επιβαρυσμένο θαλάσσιο οικοσύστημα του όρμου του Αλιβερίου, όπου βρίσκονται οι λιμενικές εγκαταστάσεις του επίμαχου εργοστασίου και της ΔΕΗ, καθώς και επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας της περιοχής, χωρίς να συνεκτιμηθούν η λειτουργία, σε μικρή απόσταση, του εργοστασίου της ΔΕΗ, η καταστροφή δασικών εκτάσεων από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν τον Αύγουστο του 2007 και η αποξήρανση της λίμνης Δύστου, που έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 και απέχει 700 μέτρα από τις επίδικες εγκαταστάσεις. Και οι ως άνω λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν, δεδομένου ότι η ΜΠΕ παρείχε επαρκή πληροφόρηση για τα ζητήματα αυτά και, κατά συνέπεια, στηρίζει νομίμως την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ περιέλαβε όρους για τη μείωση και τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από τη λειτουργία του εργοστασίου.

-Η ΑΕΠΟ έλαβε υπόψη τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, ως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης αυτής, χωρίς να αποτελεί πλημμέλεια της προσβαλλόμενης η τυχόν αντίθεσή της προς μη εγκριθέν Σχέδιο Αναθεώρησης των προαναφερθεισών Τεχνικών.

-Η ΑΕΠΟ, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει εγκατάσταση νέων συστημάτων, μέτρα πρόληψης και τεχνικές μείωσης εκπομπών, χαρακτηριστικά πρώτων υλών και καυσίμων, συστηματικές μετρήσεις ρύπων, μειωμένες τιμές εκπομπών και άλλα μέτρα που έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της ατμόσφαιρας και την προστασία της υγείας των κατοίκων της περιοχής. Κατά συνέπεια, αβασίμως προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνεκτίμησε, ως όφειλε, την πρόκληση σοβαρών προβλημάτων υγείας στους κατοίκους της περιοχής από τη λειτουργία του εργοστασίου και δεν έλαβε μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας, ενώ, κατά τα λοιπά, απαραδέκτως αμφισβητείται η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης για την επάρκεια των μέτρων αυτών.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Μ. Σωτηροπούλου

Δικηγόροι: Νικ. Κόλλιας, Αν. Μπάνος, Γ. Δελλής

Βασικές Σκέψεις

1. Επειδή, παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης η εταιρεία «Ανώνυμος Γενική Εταιρία Τσιμέντων Ηρακλής».
2. Επειδή, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, παρέστη δικηγόρος, ως πληρεξούσιος των αιτούντων, ο οποίος ζήτησε και έλαβε από το Δικαστήριο προθεσμία για να προσκομίσει τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα έως τις 22.3.2017. Εντός της προθεσμίας αυτής προσκομίσθηκαν συμβολαιογραφικά έγγραφα παροχής πληρεξουσιότητας προς τον εν λόγω δικηγόρο εκ μέρους των αιτούντων υπ' αριθμ. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 45, 46, 47,

- 50, 51 και 52, κατά σειρά αναφοράς στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης, ενώ, αντιθέτως, για τους λοιπούς αιτούντες δεν προσκομίσθηκαν στοιχεία νομιμοποίησης. Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), ως ισχύει, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, κατά το μέρος που ασκείται από τους αιτούντες υπ΄ αρ. 2, 10, 11, 13, 18, 19, 23, 24, 27, 31, 32, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 53, 54 και 55, κατά σειρά αναφοράς στο δικόγραφο.
3. Επειδή, οι αιτούντες έχουν προσκομίσει προαποδεικτικώς επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης 4/84 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Χαλκίδας, με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση εγγραφής του πρώτου αιτούντος στα βιβλία Σωματείων του εν λόγω Δικαστηρίου, καθώς και αντίγραφα των καταστατικών των αιτούντων σωματείων, από τα στοιχεία δε αυτά προκύπτει ότι τα τρία αιτούντα σωματεία (υπ΄ αριθμ. 1, 3 και 4, κατά σειρά αναφοράς στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης) έχουν ως σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στο Αλιβέρι, το Μυλάκι και το Δήμο Ταμυνέων, αντιστοίχως. Επίσης, έχει προσκομισθεί προαποδεικτικώς η υπ΄ αριθμ. πρωτ. 18968/9.8.2012 βεβαίωση της Δ.Ε. Ταμυνέων του Δήμου Κύμης - Αλιβερίου, με την οποία βεβαιώνεται η “εντοπιότητα” των φυσικών προσώπων που ασκούν την υπό κρίση αίτηση. Υπό τα δεδομένα αυτά, όλοι οι παραδεκτώς παριστάμενοι αιτούντες έχουν έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης, προβάλλοντας ότι, δυνάμει της προσβαλλόμενης πράξης, επιτρέπεται η λειτουργία στην περιοχή τους βιομηχανικής μονάδας μεγάλης δυναμικότητας, με επιπτώσεις στο περιβάλλον της περιοχής. Ομοδικούν δε παραδεκτώς, προβάλλοντας κοινούς λόγους ακυρώσεως. Αβασίμως δε ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι δεν έχουν προσκομισθεί στοιχεία για την απόδειξη του εννόμου συμφέροντος των αιτούντων.
4. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η παρεμβαίνουσα εταιρεία διατηρεί, από το έτος 1983, το εργοστάσιο παραγωγής και διάθεσης τσιμέντου “ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ II”, παραγωγικής ικανότητας 2.200.000 τόνων τσιμέντου ετησίως, στη θέση Μυλάκι Αλιβερίου του Δήμου Ταμυνέων στο νομό Ευβοίας. Το εν λόγω εργοστάσιο βρίσκεται σε παραθαλάσσια περιοχή και εξυπηρετείται από λιμένα που χρησιμοποιείται για τη φόρτωση και εκφόρτωση στερεών καυσίμων, πρώτων υλών και τελικών προϊόντων, η δε τροφοδοσία της βιομηχανίας με ασβεστόλιθο γίνεται από παρακείμενο λατομείο. Με την απόφαση 155261/27.5.2005 των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Ανάπτυξης εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας του εργοστασίου και, στον όρο 2.2.β αυτής, προβλέφθηκε η χρήση στερεάς καύσιμης ύλης (άνθρακα και pet coke) για την παραγωγή τσιμέντου. Όμως, στον όρο 4.2.3.1, ορίσθηκε ότι «εναλλακτικά προς τις ήδη χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες στη διαδικασία παραγωγής κλίνκερ και άλεσης τσιμέντου και προς μερική αντικατάσταση αυτών, επιτρέπεται η χρήση στερεών

αποβλήτων» και, στον όρο 4.2.3.4, ότι «στην περίπτωση χρησιμοποίησης εναλλακτικών καυσίμων, καθώς επίσης στερεών αποβλήτων άλλων εταιρειών, προς ανακύκλωση στις εγκαταστάσεις παραγωγής κλίνκερ, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ΚΥΑ 50910/2727/2003 και κατά συνέπεια δεν απαιτείται η έκδοση ειδικής άδειας». Με το έγγραφο 121995/14.12.2006 της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ -

Τμ. Βιομηχανιών - του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. επετράπη, κατόπιν αίτησης της παρεμβαίνουσας και υποβολής τεχνικής έκθεσης, η χρήση RDF (:Refuse Derived Fuel) στους περιστροφικούς κλιβάνους του εργοστασίου, σε ποσότητα που δεν θα υπερέβαινε τους 3 τόνους ανά ώρα, ως συμπληρωματικού καυσίμου, που, όπως αναφέρεται στο έγγραφο αυτό, παράγεται από το διαχωρισμό και την επεξεργασία αστικών απορριμμάτων στο εργοστάσιο του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων νομού Αττικής [ΕΣΔΚΝΑ] στα Άνω Λιόσια και αποτελείται ενδεικτικά από άχρηστο χαρτί (60-70%), λεπτά πλαστικά (20-30%), ύφασμα (5-7%), ξύλο και αδρανή υλικά, και έγινε δεκτό ότι το RDF δεν επιβαρύνει το περιβάλλον, διότι παρουσιάζει περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα, όπως εξοικονόμηση ενέργειας από τη μείωση της κατανάλωσης του συμβατικού καυσίμου, μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης λόγω μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μηδενική επιβάρυνση εκπομπών στην ατμόσφαιρα (στερεά σωματίδια, αιθάλη), μη επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την τέφρα της καύσης, η οποία δεσμεύεται στο παραγόμενο κλίνκερ, και συνεισφορά στην ανακύκλωση των συσκευασιών. Με το αυτό έγγραφο της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ κρίθηκε ότι για τη χρήση της ποσότητας αυτής του RDF [των 3 τόνων ανά ώρα] δεν απαιτείτο Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (Π.Π.Ε.Α.) ή τροποποίηση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, διότι δεν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις στο περιβάλλον, και ότι η χρήση του RDF ως καυσίμου επρόκειτο να συμπεριληφθεί στη νέα απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, “με αφορμή την κατάθεση των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών από την ενδιαφερόμενη εταιρεία”. Αντίστοιχα, στο - απευθυνόμενο προς τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας - έγγραφο 140248/30.1.2007 της αυτής Διεύθυνσης ΕΑΡΘ αναφέρεται ότι το RDF παράγεται και αξιοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσότητες πάνω από 2 εκατ. τόνους, ότι η χρήση του ως καυσίμου στην τσιμεντοβιομηχανία είναι ευρέως διαδεδομένη και ότι, σύμφωνα με τη μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης “Refuse Derived Fuel: Current Practice and Perspectives - Final Report July 2003”, η συναποτέφρωση του RDF στα εργοστάσια παραγωγής ενέργειας και τσιμέντου θεωρείται η ασφαλέστερη περιβαλλοντικώς μέθοδος, καθώς χρησιμοποιείται εις αντικατάσταση του μαζούτ ή του κάρβουνου, απαλλάσσει τις βιομηχανίες από την εμπορία του ρύπου του διοξειδίου του άνθρακα και οδηγεί σε πολύ μικρότερη ρύπανση του περιβάλλοντος, σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα. Με το έγγραφο 166902/15.5.2007, το Γραφείο

Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. εξέφρασε τη συμφωνία του για τη χρήση RDF στην τσιμεντοβιομηχανία, με την αιτιολογία ότι το RDF που παράγεται από το εργοστάσιο μηχανικής διαλογής του ΕΣΔΚΝΑ είναι φιλικό προς το περιβάλλον, γιατί μειώνει την παραγωγή CO₂, και εξοικονομεί ενέργεια. Στις 10.8.2007 η παρεμβαίνουσα εταιρεία υπέβαλε στη Διεύθυνση ΕΑΡΘ Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (εφεξής ΜΠΕ), η οποία αφορούσε: α. την ανανέωση και τροποποίηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, με την εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, ήτοι την τοποθέτηση υβριδικού φίλτρου στην περιστροφική κάμινο, με σκοπό την αποτελεσματική μείωση της εκπεμπόμενης σκόνης, και την εγκατάσταση συστήματος SNCR, για τη μείωση των εκπομπών NO_x, β. την εισαγωγή εναλλακτικών καυσίμων στη διαδικασία παραγωγής τσιμέντου, ήτοι RDF (το οποίο, όπως αναφέρεται στη ΜΠΕ, αποτελείται κυρίως από μικρά κομμάτια χαρτιού και λεπτού πλαστικού), σε ποσότητες μεγαλύτερες από 3 τόνους ανά ώρα, και βιομάζας, γ. τη λειτουργία των λιμενικών εγκαταστάσεων, για φόρτωση και εκφόρτωση στερεών καυσίμων, πρώτων υλών και τελικών προϊόντων, και δ. την ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων του λατομείου εξόρυξης ασβεστολίθου. Στη συνέχεια, με το έγγραφο 2632/31.10.2007, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας εξέφρασε τις επιφυλάξεις της για την εισαγωγή RDF ως καυσίμου στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας και εισηγήθηκε την επανασύνταξη ή συμπλήρωση της ΜΠΕ, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να ληφθούν υπόψη η γεωγραφική θέση (γειτνίαση με κατοικημένες και ευαίσθητες περιοχές) και οι τοπικές ιδιαιτερότητες της περιοχής, σύμφωνα με την οδηγία 96/61/ΕΚ, και προκειμένου να υπάρξει τεκμηριωμένη ανάλυση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, βασισμένη σε πραγματικές μετρήσεις και υπό τις δυσμενέστερες ανεμολογικές συνθήκες, και να εκτεθούν λεπτομερειακά το πρόγραμμα ελέγχου του εισερχόμενου RDF, τα στοιχεία της ρύπανσης με τη χρήση μόνον συμβατικών καυσίμων και τη συνήθη χρήση πρώτων υλών, τα στοιχεία της προκληθησόμενης ρύπανσης μετά την τοποθέτηση του υβριδικού φίλτρου στην κάμινο και την εγκατάσταση της μονάδας SNCR, με αναλυτικές μετρήσεις αερίων εκπομπών (συνυπολογιζομένης και της συνεισφοράς διάχυτων εκπομπών και της φοράς των ανέμων προς τους υπάρχοντες οικισμούς), και το είδος, η σύνθεση και η προέλευση των νέων υλικών των οποίων εξητείτο η περιβαλλοντική αδειοδότηση. Ως προς το ζήτημα των επιπτώσεων από τη χρήση RDF, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας παρατήρησε, στο ανωτέρω έγγραφό της, ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να πιστοποιούν ότι δεν θα τροφοδοτείται RDF με περιεκτικότητα σε χλώριο άνω του 1%, “οπότε στην περίπτωση αυτή πιθανότατα δεν επαρκούν οι θερμοκρασίες και ο χρόνος παραμονής των καυσαερίων στον προασβεστοποιητή, σύμφωνα με τη ... σχετική ΚΥΑ” [ενν. ΚΥΑ 22912/1117/6.6.2005 “Μέτρα και όροι για την πρόληψη και τον περιορισμό

της ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση αποβλήτων”, Β´ 759, εκδοθείσα σε συμμόρφωση προς την κατωτέρω εκτιθέμενη οδηγία 2000/76/EK] “(T > 1100° C για 2 sec τουλάχιστον), ώστε να καταστραφούν οι αλογονούχες οργανικές ενώσεις”, εφόσον μάλιστα δεν έχει αναπτυχθεί πρότυπο για τον προσδιορισμό κριτηρίων παραγωγής RDF. Η 5η Νομαρχιακή Επιτροπή Ευβοίας, με την απόφασή της 35/2.11.2007, γνωμοδότησε κατ’ αρχήν αρνητικά και παρέπεμψε το θέμα, λόγω μείζονος σημασίας, στο Νομαρχιακό Συμβούλιο, το οποίο, με την απόφασή του 98/7.11.2007, γνωμοδότησε αρνητικά επί της υποβληθείσης ΜΠΕ, ιδιαίτερα ως προς τη χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, με την αιτιολογία ότι “εγκυμονεί κινδύνους περιβαλλοντικής επιβάρυνσης της ήδη επιβαρυσμένης βιομηχανικής και πυρόπληκτης περιοχής του Αλιβερίου στη θέση Μυλάκι”. Επακολούθησαν θετικές γνωμοδοτήσεις της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, της Διεύθυνσης Χωροταξίας του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και θετική υπό όρους γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Λιμενικών Υποδομών του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Με το έγγραφο 146777/9.1.2008 της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ ζητήθηκε από την παρεμβαίνουσα εταιρεία η συμπλήρωση της ΜΠΕ και, ειδικότερα, διευκρίνιση των ανεμολογικών στοιχείων της περιοχής, εμπλουτισμός της ΜΠΕ με στοιχεία για την περιβαλλοντική διαχείριση στο λιμάνι του εργοστασίου, εμπλουτισμός του υπολογιστικού Μοντέλου Διασποράς Ρύπων με δεδομένα που αφορούν τις κατευθύνσεις των ανέμων προς τους υπάρχοντες οικισμούς και τη λειτουργία του εργοστασίου, μετά την εγκατάσταση υβριδικού φίλτρου, στοιχεία ποιοτικής ανάλυσης χρησιμοποιούμενων πρωτογενών και εναλλακτικών πρώτων υλών, ενημέρωση του πίνακα ενδεικτικών αναλώσεων πρώτων υλών (με στοιχεία μέγιστης αποθηκευόμενης ποσότητας, χρονοδιάγραμμα κατασκευής κλειστών αποθηκών και μέτρα για τον περιορισμό εκπομπών διάχυτης σκόνης), μετάφραση του κειμένου της τεχνικής έκθεσης για τη χρήση RDF και διευκρινίσεις με τεκμηρίωση των στοιχείων της, αναλυτική περιγραφή του προγράμματος συστηματικών ελέγχων (χημικές αναλύσεις, μετρήσεις ρύπων) του RDF που παράγει ο ΕΣΔΚΝΑ, εμπλουτισμός της ΜΠΕ με τα δεδομένα της συσκευής συνεχούς μέτρησης αερίων ρύπων και πρόγραμμα μέτρησης επικίνδυνων ρύπων κατά τη χρήση RDF. Στις 4.4.2008 η παρεμβαίνουσα εταιρεία επανυπέβαλε τη ΜΠΕ, στην οποία προβλέφθηκε εκ νέου η χρήση RDF και σειρά μέτρων με τα οποία επιτυγχάνεται μείωση και έλεγχος των εκπομπών από τη λειτουργία του εργοστασίου, όπως η εγκατάσταση υβριδικού φίλτρου στην καμινάδα του κλιβάνου, συστήματος SNCR (μονάδας εκλεκτικής μη καταλυτικής αναγωγής των οξειδίων του αζώτου για τη μείωση των εκπομπών NOx) και συστήματος συνεχούς παρακολούθησης αέριων εκπομπών και λοιπών παραμέτρων καύσης (θερμοκρασίας, πίεσης, σκόνης και λοιπών απαερίων), η αποκονίωση των μηχανημάτων επεξεργασίας του RDF, με χρήση σακκόφιλτρων, και η ελαχιστοποίηση των εκπομπών SO₂ με την επιλογή

κατάλληλων πρώτων υλών. Τέλος, στην επανυποβληθείσα ΜΠΕ προσαρτήθηκε παράρτημα Ε, στο οποίο εξετάζεται η διασπορά των αέριων ρύπων στην ποιότητα της ατμόσφαιρας της ευρύτερης περιοχής και συγκρίνονται οι τιμές για τρεις συγκεκριμένες τοποθεσίες (οικισμός Μυλάκι, ΑΗΣ Αλιβερίου και Αλιβέρι, βλ. σελ. 229-249 της ΜΠΕ), ενώ υποβλήθηκε επικαιροποιημένη τεχνική έκθεση για τη μελέτη και το σχεδιασμό της εγκατάστασης του RDF στο επίμαχο εργοστάσιο. Επί της επανυποβληθείσης ΜΠΕ επακολούθησαν θετική υπό όρους γνωμοδότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και θετική γνωμοδότηση της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Επί της επανυποβληθείσης ΜΠΕ, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας ανέφερε, στο έγγραφο 1720/30.5.2008, ότι η υποκατάσταση στερεών καυσίμων από RDF είναι συμβατή με τις διατάξεις περί διαχείρισης στερεών αποβλήτων, αναλύεται στο άρθρο 16 παρ. 2 της οδηγίας 96/61/ΕΚ, στο BREF (έγγραφο αναφοράς για τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές) 2001 και στο Προσχέδιο Αναθεώρησης αυτού, από Σεπτέμβριο 2007 έκρινε, όμως, η εν λόγω Υπηρεσία ότι δεν μπορεί να γνωμοδοτήσει “με τα έως τώρα διαθέσιμα δεδομένα” για την περαιτέρω αδειοδότηση της χρήσης 10 τόνων RDF, με την αιτιολογία ότι α/ τα στοιχεία του συστήματος συνεχούς καταγραφής ρύπων της ΜΠΕ, που είχαν ζητηθεί προκειμένου να παρουσιασθεί η υφιστάμενη κατάσταση εκπομπών, δεν μπορούν να αξιολογηθούν, γιατί αναφέρονται ως ενδεικτικές τιμές, χωρίς στατιστική ανάλυση, και δεν αναφέρονται οι συνθήκες αναφοράς των μετρήσεων (πχ % O₂, αναγωγή σε ξηρό αέριο) ούτε οι μέγιστες τιμές, β/ τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου RDF εξετάστηκαν από ερευνητικό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, του Γεωπονικού Πανεπιστημίου και του Πολυτεχνείου Δρέσδης, χωρίς να περιλαμβάνονται στη ΜΠΕ ή να έχουν περιέλθει σε γνώση της Υπηρεσίας τα συμπεράσματα των οικείων μελετών, γ/ σύμφωνα με έγγραφο του ΤΕΕ, “γίνεται μία λεπτομερής και τεκμηριωμένη θεωρητική εξέταση του μηδενικού σεναρίου σε σχέση με το σενάριο χρήσης RDF που δεν δείχνει περιβαλλοντική επιβάρυνση στο δεύτερο σενάριο, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση χρήσης αποκλειστικά συμβατικών καυσίμων”, δ/ η Υπηρεσία δεν γνωρίζει τα αποτελέσματα της μελέτης που εκπόνησε το ΕΜΠ για τη συναποτέφρωση RDF στις συνθήκες του συγκεκριμένου κλιβάνου και ε/ δεν έχει εγκριθεί επισήμως το προσχέδιο αναθεώρησης του BREF το οποίο περιέχει σημαντικότερα στοιχεία για τη χρήση RDF στους τσιμεντοκλιβάνους. Επικουρικώς, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας πρότεινε τη θέσπιση ειδικών περιβαλλοντικών όρων. Με τη γνωμοδότηση 26/30.5.2008, η 5η Νομαρχιακή Επιτροπή Ευβοίας τοποθετήθηκε αρνητικά για το κεφάλαιο της ΜΠΕ που αφορούσε τη συναποτέφρωση RDF και βιομάζας, για τους ίδιους λόγους που επεκαλείτο η απόφαση 98/2007 του οικείου Νομαρχιακού Συμβουλίου επί της προηγούμενης ΜΠΕ, και θετικά για τα υπόλοιπα τμήματα, ενώ επιφυλάχθηκε

να γνωμοδοτήσει για τη χρήση θαλασσινού νερού με αφαλάτωση. Στη συνέχεια, στις 5.8.2008 η παρεμβαίνουσα εταιρεία υπέβαλε στη Διεύθυνση ΕΑΡΘ του ΥΠΕΧΩΔΕ συμπληρωματική μελέτη εκπομπών SO₂ (διοξειδίου του θείου) και TOC (Ολικού Οργανικού Άνθρακα). Μαζικοί φορείς της περιοχής, μεταξύ των οποίων και αρκετοί εκ των αιτούντων, υπέβαλαν ενώπιον της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ του ΥΠΕΧΩΔΕ υπόμνημα (λαβόν Α.Π. 161784/15.10.2008), με το οποίο εξέφραζαν τις αντιρρήσεις τους για τη σχεδιαζόμενη συναποτέφρωση αποβλήτων, υποστηρίζοντας ότι: α) η καύση του RDF θα γίνεται στον ασβεστοποιητή με 10 t/h και στον κυρίως καυστήρα με 3t/h, ενώ διεθνώς, βάσει των BREF και μεμονωμένων μελετών, όπως αυτής του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), που εκπονήθηκε για λογαριασμό του σωματίου εργαζομένων στην παρεμβαίνουσα εταιρεία, συνιστάται η καύση του RDF στον κυρίως κλίβανο, λόγω του ότι απομένουν μικρότερες ποσότητες προϊόντων ατελούς καύσης, β) το παραγόμενο RDF από τον ΕΣΔΚΝΑ δεν είναι εγγυημένο ότι δεν θα περιέχει θάλλιο και χλώριο > 0,56%, ούτε είναι βέβαιη η περιεκτικότητά του σε βαρέα μέταλλα, γ) ο χρόνος παραμονής των απαερίων στη ζώνη των 450 - 200° C δεν είναι αρκούτσως μικρός (είναι 15,2 δευτερόλεπτα, αντί των 3 δευτερολέπτων) και, σύμφωνα με τη μελέτη του ΕΜΠ, υπάρχει κίνδυνος εκπομπής διοξινών - οι οποίες σχηματίζονται λόγω των αλογονούχων ενώσεων που παράγονται στους κλιβάνους ως προϊόντα ατελούς καύσης -, φουρανίων, υδραργύρου και άλλων βαρέων μετάλλων στη βεβαρημένη περιοχή του Αλιβερίου, δ) η παρεμβαίνουσα δεν εγγυάται την καύση σε υψηλές θερμοκρασίες άνω των 1100° C, ε) το όφελος από τη μείωση εκπομπών του CO₂ μπορεί να επιτευχθεί και με τη μείωση καύσης του pet coke και στ) το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας μετατρέπεται σε αποτεφρωτήρα αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων, ενώ θα έπρεπε να λειτουργεί με φυσικό αέριο. Με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (εφεξής ΑΕΠΟ) επετράπη, μεταξύ άλλων, εναλλακτικά προς το ήδη χρησιμοποιούμενο συμβατικό καύσιμο (μείγμα άνθρακα και pet coke), η χρήση RDF και βιοκαυσίμων (γλυκερίνης, υπολειμμάτων χαρτού και παραπροϊόντος παραγωγής σόγιας), με ποσοστό συμμετοχής στη συνολική θερμογόνο δύναμη έως 25%.

5. Επειδή, όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο Δ' αυτής, η προσβαλλόμενη απόφαση ίσχυε επί επτά έτη, παρατάθηκε όμως, πριν από τη λήξη της και έως τις 29.6.2021, με την απόφαση 164449/24.9.2014 της Γενικής Διευθύντριας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Επομένως, η προσβαλλόμενη εξακολουθεί να ισχύει όπως παρατάθηκε και δεν συντρέχει, εκ του λόγου αυτού, περίπτωση κατάργησης της δίκης, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α' 8). Περαιτέρω, η νεώτερη αυτή απόφαση [164449/24.9.2014] κατήργησε το ανώτατο ποσοστό συμμετοχής (έως 25%) του εναλλακτικού καυσίμου RDF στη συνολική θερμογόνο δύναμη των καυσίμων, προσέθεσε άλλα υλικά ως

εναλλακτικές πρώτες ύλες και εναλλακτικά καύσιμα και αντικατέστησε τους περισσότερους περιβαλλοντικούς όρους του Κεφαλαίου 4.6. “Μέτρα και όροι για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων RDF” της νυν προσβαλλόμενης· παρά ταύτα, οι ως άνω τροποποιήσεις - οι οποίες άλλωστε εγκρίθηκαν χωρίς τη διενέργεια νέας ΜΠΕ, ως μη επαγόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον - δεν επηρεάζουν, λόγω του προεκτεθέντος περιεχομένου τους, το αντικείμενο της δίκης, που συνίσταται στο κατ’ αρχήν επιτρεπτό της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων στο εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου της παρεμβαίνουσας, και η παρούσα δίκη διατηρεί και κατά τούτο το αντικείμενό της.

6. Επειδή, ο ν. 1650/86 (Α’ 160), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, μετά την αντικατάστασή του με το ν. 3010/2002 (Α’ 91), ορίζει τα εξής: “Άρθρο 3. Κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων. 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, και κάθε κατηγορία μπορεί να κατατάσσεται σε υποκατηγορίες, καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. ... 2. Η πρώτη (Α) κατηγορία περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της έκτασής τους είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στα έργα και στις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής επιβάλλονται κατά περίπτωση, με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων που προβλέπεται στο επόμενο άρθρο, εκτός από τους γενικούς όρους και τις προδιαγραφές, ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος. ... 3. ... Άρθρο 4. Έγκριση περιβαλλοντικών όρων. 1.α. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων ή τη μετεγκατάσταση υφισταμένων, τα οποία έχουν καταταγεί στις κατηγορίες που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος. ... β. Με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων η Διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. γ. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας. δ.... 2. ... Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του συναρμόδιου Υπουργού. Ως συναρμόδιος θεωρείται ο αρμόδιος Υπουργός για το έργο ή τη δραστηριότητα. Εάν από το έργο ή τη δραστηριότητα επέρχονται επιπτώσεις σε αρχαιότητες ή σε δασικές εκτάσεις ή σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας ή στην παράκτια ή τη θαλάσσια ζώνη ή σε

περίπτωση που το έργο ή η δραστηριότητα αφορά στην εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή στη δημιουργία χώρου επεξεργασίας και διάθεσης απορριμμάτων, τότε η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων γίνεται αντίστοιχα και από τον Υπουργό Πολιτισμού ή Γεωργίας ή Εμπορικής Ναυτιλίας ή Υγείας και Πρόνοιας. ... 6α. Για νέα έργα και δραστηριότητες ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση των υφισταμένων, της πρώτης (Α) κατηγορίας, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, απαιτείται μαζί με την αίτηση και η υποβολή Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Επί της Προμελέτης αυτής η αρμόδια για έγκριση περιβαλλοντικών όρων αρχή προβαίνει σε προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης που συνίσταται σε γνωμοδότηση ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τη χρήση των φυσικών πόρων, τη συσσωρευτική δράση με άλλα έργα, την παραγωγή αποβλήτων, τη ρύπανση και τις οχλήσεις, καθώς και τον κίνδυνο ατυχημάτων ιδίως από τη χρήση ουσιών ή τεχνολογίας. β. Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη: [...] Μετά την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης: αα) είτε καλείται ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης ή αρμόδιος φορέας να υποβάλει Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, ώστε να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού .... ββ) είτε του γνωστοποιείται ότι δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας όπως προτάθηκε. δ ... ε.... στ. Προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση δεν απαιτείται στις θεσμοθετημένες βιομηχανικές περιοχές και ζώνες, στις βιοτεχνικές περιοχές και πάρκα, στις ναυπηγοεπισκευαστικές περιοχές, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, στις περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠ) του άρθρου 10 του Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α΄) και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από νόμο ή εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο, στις περιοχές που εντοπίζονται κοιτάσματα μεταλλευτικών ορυκτών, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων, σύμφωνα με την περ. Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2837/2000 (ΦΕΚ 178 Α΄), καθώς και στις μεταλλευτικές και λατομικές περιοχές που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Άρθρο 5. Περιεχόμενο και δημοσιότητα Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. 1. Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθος του. β) Περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή τη δραστηριότητα. γ) Εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. δ) Περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων

στο περιβάλλον. ε) Σύνοψη των κύριων εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης. στ) Απλή (μη τεχνική) περίληψη του συνόλου της μελέτης. ζ) Σύντομη αναφορά των ενδεχόμενων δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθορίζονται με τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10β του προηγούμενου άρθρου. 2. ...". Εξάλλου, σύμφωνα με την ΚΥΑ Η.Π. 15393/2332/2002, Β' 1022, οι βιομηχανίες παραγωγής τσιμέντου κατατάσσονται στην 1η Υποκατηγορία της πρώτης κατηγορίας του ν. 1650/86. Τέλος, η ΚΥΑ 11014/703/Φ104/2003 (Β' 332) ορίζει τα ακόλουθα: "Άρθρο 4" [που αφορά την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τα έργα της 1ης Υποκατηγορίας της πρώτης κατηγορίας όπως το προκείμενο]. "1. Ο ενδιαφερόμενος φορέας ή ιδιώτης υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ που διενήργησε και την ΠΠΕΑ. Η αίτηση συνοδεύεται από φάκελο ο οποίος περιέχει α) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) τύπου Ι σε έξι (6) τουλάχιστον αντίγραφα η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες: - περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας - περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος με τα απαραίτητα στοιχεία και τεκμηριώσεις προκειμένου να γίνει αξιολόγηση και εκτίμηση των κυριότερων άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου ή της δραστηριότητας • στον άνθρωπο, στην πανίδα και στην χλωρίδα • στο έδαφος, στα νερά, στον αέρα, στο κλίμα και στο τοπίο • στα υλικά αγαθά και στην πολιτιστική κληρονομιά • στην αλληλεπίδραση μεταξύ των παραγόντων που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις - περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται να ληφθούν προκειμένου να αποφευχθούν, να μειωθούν και εφόσον είναι δυνατόν να επανορθωθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον - συνοπτική περιγραφή των κύριων εναλλακτικών λύσεων που μελετά ο κύριος του έργου ή της δραστηριότητας και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής του λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον - απλή (μη τεχνική) περίληψη των πληροφοριών που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις. Σε περίπτωση που το προτεινόμενο έργο ή δραστηριότητα περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 5 της ΗΠ 15393/2332/2002 ΚΥΑ (Β' 1022)" [που καταλαμβάνει και το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας, ως εγκατάσταση παραγωγής κλίνκερ (τσιμέντου) σε περιστροφικούς κλιβάνους, με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής άνω των 500 τόνων] "η ΜΠΕ περιλαμβάνει επιπλέον τις ακόλουθες πληροφορίες: - τα κατάλληλα προληπτικά αντιρροπαντικά μέτρα ιδίως με τη χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι παραγ. 6 του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων παρακολούθησης των εκπεμπόμενων ρύπων - την επιλογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη

τα Κοινοτικά και Διεθνή δεδομένα και πρακτικές - τις πρώτες και βοηθητικές ύλες, τις ουσίες και την ενέργεια που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από την εγκατάσταση - τις πηγές εκπομπών της εγκατάστασης - τη φύση και τις ποσότητες των προβλεπόμενων εκπομπών της εγκατάστασης καθώς και προσδιορισμό των σημαντικών επιπτώσεων των εκπομπών στο περιβάλλον - την προβλεπόμενη τεχνολογία και τις άλλες τεχνικές που αποσκοπούν στην πρόληψη των εκπομπών που προέρχονται από την εγκατάσταση ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στη μείωσή τους - ενδεχομένως, τα μέτρα πρόληψης και αξιοποίησης των αποβλήτων που παράγει η εγκατάσταση - τα αναγκαία μέτρα μετά την οριστική παύση της δραστηριότητας ώστε να αποφεύγεται κάθε κίνδυνος ρύπανσης και ο χώρος να αποκαθίσταται ικανοποιητικά - τα προβλεπόμενα μέτρα παρακολούθησης των εκπομπών στο περιβάλλον. ...

Άρθρο 12. Περιεχόμενο απόφασης Ε.Π.Ο. 1. Με την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 (παραγ. 1 β) του Ν. 3010/2002, μέτρα, προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας που κατά κύριο λόγο αναφέρονται: α) στο είδος, στο μέγεθος και στα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας β) στις οριακές τιμές εκπομπής, που εκφράζονται ως συγκεντρώσεις ή/και φορτία των εκπεμπόμενων ρύπων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις και ανάλογα με τις ειδικές περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής. Σε περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 5 της υπ` αριθ. ΗΠ 15393/2332/2002 ΚΥΑ (Β´ 1022)” [που καταλαμβάνει και το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας] “οι οριακές τιμές που έχουν καθορισθεί με ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, εφαρμόζονται ως ελάχιστες απαιτήσεις των οριακών τιμών. γ) σε περίπτωση απορρίψεων επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα, στον καθορισμό ενδεχομένως ειδικών οριακών τιμών σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα προγράμματα μείωσης της ρύπανσης των υδατικών αποδεκτών όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 της υπ` αριθμ. 2/2001 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου και στο άρθρο 4 της υπ` αριθμ. 4859/2001 ΚΥΑ (Β´ 253). δ) στα τεχνικά έργα, μέτρα, όρους και περιορισμούς που επιβάλλεται να κατασκευασθούν ή να ληφθούν για την αντιμετώπιση της ρύπανσης ... καθώς και στην παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων ε) στην παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και από τον κύριο του έργου ή δραστηριότητας. στ) στο περιβάλλον της περιοχής και ιδιαίτερα στα ευαίσθητα στοιχεία του και ενδεχομένως στις ειδικά προστατευόμενες ζώνες και στον καθορισμό αναγκαίων για τη διατήρησή τους μέτρων και έργων. ζ) στον καθορισμό του χρονικού διαστήματος για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων, στους ειδικούς όρους ισχύος της καθώς και των προϋποθέσεων για την αναθεώρησή της ... 2. ... 3. Στη περίπτωση έργων και

δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του άρθρου 5 της υπ' αριθ. ΗΠ 15393/2332/2002 ΚΥΑ (Β' 1022), η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων εκτός από τα στοιχεία που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο (1) αναφέρεται επιπλέον και σε μέτρα για την εξασφάλιση της προστασίας της ατμόσφαιρας, του νερού και του εδάφους ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του ιδίως με α) τον καθορισμό οριακών τιμών εκπομπής σύμφωνα με τη παραγ. 1 εδ. β για τις ρυπαντικές ουσίες που αναφέρονται ενδεικτικά στο Παράρτημα II του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης, οι οποίες αναμένεται να εκπέμπονται σε σημαντική ποσότητα και να διασπείρονται στο νερό, τον αέρα και το έδαφος. Στην προκειμένη περίπτωση εφόσον χρειάζεται επιβάλλονται όροι, περιορισμοί, μέτρα και προϋποθέσεις για την προστασία του εδάφους και των υπόγειων νερών και μέτρα για τη διαχείριση των αποβλήτων. ... β) την χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών όπως ορίζονται στο Παράρτημα I (παραγ. 6) του άρθρου 16 της παρούσας απόφασης και λαμβανόμενης υπόψη μεταξύ των άλλων της Κοινοτικής και της Διεθνούς εμπειρίας και πρακτικής, προκειμένου να καθορισθούν οι ως άνω οριακές τιμές χωρίς να προδιαγράφεται η χρήση μιας συγκεκριμένης τεχνικής ή τεχνολογίας. Για τον καθορισμό αυτών των οριακών τιμών λαμβάνονται υπόψη τα τεχνικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης εγκατάστασης, η γεωγραφική της θέση και οι τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες. ... γ) ... ". Στο δε Παράρτημα I της εν λόγω ΚΥΑ ορίζονται τα ακόλουθα: "ΟΡΙΣΜΟΙ. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης που αναφέρονται στα έργα και τις δραστηριότητες του παραρτήματος II του άρθρου 5 της υπ' αριθ. ΗΠ 15393/2332/2002 ΚΥΑ (Β' 1022), νοούνται ως 1. ... 6. "βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές": το πλέον αποτελεσματικό και προηγμένο στάδιο εξέλιξης των δραστηριοτήτων και μεθόδων λειτουργίας που αποδεικνύει την πρακτική ικανότητα συγκεκριμένων τεχνικών να συνιστούν καταρχήν τη βάση των οριακών τιμών εκπομπής για την αποφυγή και, όταν αυτό δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμο, τη γενική μείωση των εκπομπών και των επιπτώσεων για το περιβάλλον στο σύνολό του. Στις "τεχνικές" περιλαμβάνονται τόσο η τεχνολογία που χρησιμοποιείται όσο και ο τρόπος σχεδιασμού, κατασκευής, συντήρησης, λειτουργίας ... της εγκατάστασης, "διαθέσιμες" τεχνικές είναι οι αναπτυχθείσες σε κλίμακα που επιτρέπει την εφαρμογή τους εντός του οικείου βιομηχανικού κλάδου, με οικονομικά και τεχνικά βιώσιμες συνθήκες, λαμβανομένων υπόψη του κόστους και των πλεονεκτημάτων, ανεξαρτήτως αν οι ως άνω τεχνικές χρησιμοποιούνται ή παράγονται εντός της επικράτειας, εφόσον εξασφαλίζεται η πρόσβαση του φορέα εκμετάλλευσης σ' αυτές με λογικούς όρους, "βέλτιστες" σημαίνει τις πλέον αποτελεσματικές όσον αφορά την επίτευξη υψηλού γενικού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του. Κατά τον προσδιορισμό των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: α) Η

- χρησιμοποίηση τεχνικών που παράγουν λίγα απόβλητα β) Η χρησιμοποίηση λιγότερο επικίνδυνων ουσιών γ) Η εξέλιξη των τεχνικών ανάκτησης και ανακύκλωσης των ουσιών που εκπέμπονται και χρησιμοποιούνται κατά τη διεργασία και, ενδεχομένως, των αποβλήτων δ) Οι συγκρίσιμες διεργασίες, εξοπλισμοί ή τρόποι λειτουργίας που έχουν δοκιμαστεί επιτυχώς σε βιομηχανική κλίμακα ε) Η τεχνική πρόοδος και η εξέλιξη των επιστημονικών γνώσεων στ) Η φύση, οι επιπτώσεις και ο όγκος των συγκεκριμένων εκπομπών ζ) Οι ημερομηνίες έναρξης λειτουργίας των νέων ή υφιστάμενων εγκαταστάσεων η) Ο χρόνος που απαιτεί η εγκαθίδρυση μιας βέλτιστης διαθέσιμης τεχνικής θ) Η κατανάλωση και η φύση των πρώτων υλών (συμπεριλαμβανομένου του νερού) και η αποτελεσματική χρήση της ενέργειας ι) Η ανάγκη πρόληψης ή μείωσης στο ελάχιστο δυνατό των γενικών επιπτώσεων των εκπομπών και των κινδύνων για το περιβάλλον. ια) ... ιβ) Οι πληροφορίες που δημοσιεύει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 2 της οδηγίας 96/61/EK (EEL 257/...) ή που δημοσιεύουν διεθνείς οργανισμοί. Για την εκτίμηση των παραπάνω στοιχείων λαμβάνεται υπόψη το κόστος και το όφελος που μπορεί να προκύψουν καθώς και οι αρχές της πρόνοιας και της προληπτικής δράσης”.
7. Επειδή, προβάλλεται εν πρώτοις ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εξεδόθη κατά παράβαση του άρθρου 4 παρ. 2 εδ. β' - γ' - δ' του ν. 1650/1986. Προβάλλουν ειδικότερα οι αιτούντες ότι η έγκριση περιβαλλοντικών όρων αφορά και το λατομείο και, επομένως, έπρεπε να συνυπογραφεί από τον Υπουργό Γεωργίας, διότι, σύμφωνα με το έγγραφο 4458/11.11.2009 του Δασαρχείου Αλιβερίου, “το ανωτέρω λατομείο βρίσκεται εντός του Μόνιμου Καταφυγίου Άγριας Ζωής ... όσον αφορά τη μορφή της έκτασης ... πρόκειται για έκταση που διαχειρίζεται σαν δημόσια δασική και χορτολιβαδική του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 998/79 και άρ. 74 παρ. 4 του ν. 998/79 ... τέλος με την ... απόφαση Υπουργείου Γεωργίας αναγνωρίσθηκε έκταση ... (εντός της οποίας περιλαμβάνεται και ο προαναφερόμενος χώρος του λατομείου) σαν έκταση δασικού χαρακτήρα ανήκουσα στην ιδιοκτησία της ΑΓΕΤ Ηρακλής”.
- Προβάλλεται, επίσης, ότι η ΑΕΠΟ έπρεπε να συνυπογραφεί (και) από τον Υπουργό Υγείας, λόγω των δυσμενών συνεπειών της καύσης RDF στο ανθρωπογενές περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, ενόψει και της επιστημονικής αβεβαιότητας που επικρατεί ως προς το ζήτημα αυτό.
8. Επειδή, η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ αφορά υφιστάμενο στη θέση αυτή από το 1982 λατομείο, η λειτουργία του οποίου είχε ήδη αδειοδοτηθεί με προηγούμενες αποφάσεις της Διοίκησης [βλ. ΑΕΠΟ 155261/27.5.2005, που καταργείται με τη νυν προσβαλλόμενη], ενώ, όπως αναφέρεται στη ΜΠΕ, έχει ήδη πραγματοποιηθεί εκχέρσωση της δασικής βλάστησης και η δημιουργία νέου λατομείου σε άλλη θέση θα προκαλούσε πολύ μεγαλύτερες επιπτώσεις στο περιβάλλον λόγω των εκσκαφών που θα απαιτούσε. Περαιτέρω, η ΑΕΠΟ θεσπίζει μέτρα για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και

την αποκατάσταση του χώρου του λατομείου (βλ. π.ο. 4.1.1, 4.1.13 επ., 4.1.21, 4.1.23 έως 4.1.26,

βλ. επίσης Παράρτημα Α΄ της ΜΠΕ, υπό 4.1.23 έως 4.1.26, σελ 203-204, ως προς τα μέτρα για τις δασικές εκτάσεις που είχαν επιβληθεί από την προηγούμενη ΑΕΠΟ και τηρούνται), ενώ έχουν παρασχεθεί και οι αναγκαίες εγκρίσεις της δασικής υπηρεσίας για την επέμβαση στη δασική έκταση. Υπό τα δεδομένα αυτά, δεν απαιτείτο σύμπραξη του Υπουργού Γεωργίας στην έκδοση της ΑΕΠΟ. Εξάλλου, η αρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας προβλέπεται στο νόμο μόνον στην περίπτωση που το έργο ή η δραστηριότητα αφορούν στην εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή στη δημιουργία χώρου επεξεργασίας και διάθεσης απορριμμάτων, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω εκ μόνου του λόγου ότι, κατά τη βιομηχανική διαδικασία παραγωγής τσιμέντου που ασκείται στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας, χρησιμοποιούνται εν μέρει απορρίμματα ως καύσιμη ύλη. Ως εκ τούτου, εφόσον η αρμοδιότητα έκδοσης ΑΕΠΟ προσδιορίζεται με βάση τη φύση και το αντικείμενο του έργου ή της δραστηριότητας που ασκείται και όχι με κριτήριο τις γενικότερες επιπτώσεις από το προβλεπόμενο έργο ή δραστηριότητα (ΣτΕ 3139/2015 κ.ά.), ούτε την χρησιμοποιούμενη σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας πρώτη ύλη, δεν συνέτρεχε, στην κρινόμενη περίπτωση, συναρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας. Κατόπιν αυτών, οι εκτεθέντες στην προηγούμενη σκέψη λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

9. Επειδή, όπως έχει κριθεί, προκειμένου να εγκριθούν περιβαλλοντικοί όροι για έργο ή δραστηριότητα της Α΄ κατηγορίας, απαιτείται να προηγηθεί προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (ΠΠΕΑ), η οποία στηρίζεται σε Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, μόνον δε αν η ανωτέρω προκαταρκτική εκτίμηση αποβεί θετική, χωρεί περαιτέρω η εξέταση της υπόθεσης, μετά την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Ως εκ του σκοπού, όμως, στον οποίο αποβλέπει η ΠΠΕΑ, αυτή δεν απαιτείται όταν δεν καταλείπεται ευχέρεια επιλογής της θέσης εκτέλεσης του προγραμματισθέντος έργου ή πραγματοποίησης της δραστηριότητας (πρβλ. ΣτΕ 2512/2002, 1495/2002 Ολ., 970/2007 7μ.), στις περιπτώσεις δε αυτές, με τη συντασσόμενη ΜΠΕ εκτιμώνται οι συνέπειες που επέρχονται στο περιβάλλον της περιοχής και κρίνεται αν είναι ενδεδειγμένη η εκτέλεση του έργου (βλ. ΣτΕ 1816/2016, 4243/2014 7μ. κ.ά). Υπό τα δεδομένα αυτά, εφόσον το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας και οι λοιπές εγκαταστάσεις (λατομείο, λιμένας), για τη λειτουργία των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, βρίσκονται ήδη και λειτουργούν από πολλών ετών στη συγκεκριμένη περιοχή, δεν υφίστατο ευχέρεια επιλογής της θέσης της δραστηριότητας και, κατά συνέπεια, δεν απαιτείτο σύνταξη ΠΠΕΑ πριν από τη σύνταξη της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου λόγου ακυρώσεως.

10. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη, διότι ερείδεται επί ΜΠΕ που συνετάγη χωρίς τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων. Προβάλλεται ειδικότερα: α. ότι, λόγω της επιστημονικής αβεβαιότητας για την ασφαλή εφαρμογή της καύσης RDF, της αναθεώρησης επί το αυστηρότερον των προδιαγραφών χρήσης RDF από την Ευρωπαϊκή Ένωση, της ασταθούς ποιοτικής σύνθεσης του προτεινόμενου να χρησιμοποιηθεί RDF και της απουσίας πιλοτικής εφαρμογής αναλόγου εγχειρήματος στην Ελλάδα, έπρεπε να μετάσχουν στην ομάδα εκπόνησης της ΜΠΕ ειδήμονες του τομέα υγείας, προκειμένου να διερευνηθεί η επίδραση της συναποτέφρωσης RDF, pet coke και ελαφρόπετρας στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, και β. ότι το εργοστάσιο βρίσκεται σε παράκτια έκταση, συνορεύουσα δυτικά με τον όρμο του Αλιβερίου, οι δε λιμενικές εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη βιομηχανική δραστηριότητα καλύπτουν έκταση 48.600 τ.μ. και αναπτύσσονται σε μήκος ακτογραμμής 512 μέτρων, με αποτέλεσμα να έπρεπε να συμμετάσχουν στη σύνταξη της ΜΠΕ επιστήμονες εξειδικευμένοι σε θέματα ιζηματολογίας, παράκτιας γεωμορφολογίας, υδρογεωλογίας και ωκεανογραφίας, δεδομένου μάλιστα ότι η ΜΠΕ δεν αναφέρεται στις επιπτώσεις του έργου στις ακτές και στο θαλάσσιο περιβάλλον της περιοχής.
11. Επειδή, προαπαιτούμενο της επιστημονικής εγκυρότητας της υποβαλλόμενης προς έγκριση ΜΠΕ είναι η συμμετοχή στην κατάρτισή της των επιστημόνων εκείνων, οι οποίοι έχουν την απαιτούμενη για την εξέταση των επιπτώσεων του έργου ή της δραστηριότητας ειδικότητα (βλ. ΣτΕ 1421/2013 επταμ., 674/2010 Ολομ., 2636/2009 Ολ, 1953/2007 επτ., 769/2005 επταμ., 258/2004 Ολ.), η δε συμμετοχή επιστημόνων ορισμένης ειδικότητας δεν είναι αναγκαία εάν δεν πιθανολογούνται ουσιώδεις επιπτώσεις στον τομέα της ειδικότητάς τους από την κατασκευή του έργου (βλ. ΣτΕ 4166/2015, 4350/2014, 2713/2013). Εν προκειμένω, η ΜΠΕ, βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη, εκπονήθηκε από δύο χημικούς μηχανικούς, έναν περιβαλλοντολόγο και έναν αγρονόμο - τοπογράφο μηχανικό, ήτοι από ειδικούς επιστήμονες του τομέα σχεδιασμού της επίμαχης δραστηριότητας και του τομέα περιβάλλοντος, οι οποίοι διαθέτουν, κατά τεκμήριο, τις απαιτούμενες για την εξέταση των επιπτώσεων του συγκεκριμένου έργου ειδικότητες. Άλλωστε, από το σύνολο της ΜΠΕ δεν προκύπτει ότι αναμένονται επιπλέον δυσμενείς συνέπειες στην υγεία ειδικώς από την αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων με RDF και βιομάζα, ώστε να απαιτείται, εκ του λόγου αυτού, η συμμετοχή και επιστημόνων υγείας στην εκπόνηση της ΜΠΕ (ΣτΕ 4944/2013). Ενόψει των ανωτέρω, ο λόγος ακυρώσεως, κατά το μέρος που αφορά τη μη συμμετοχή επιστημόνων υγείας ειδικευμένων στο θέμα της επίδρασης της καύσης RDF στην ανθρώπινη υγεία, προβάλλεται αβασίμως. Εξάλλου, ομοίως απορριπτέα είναι και τα προβαλλόμενα περί μη συμμετοχής, στην ομάδα εκπόνησης της ΜΠΕ, επιστημόνων εξειδικευμένων σε θέματα ιζηματολογίας, παράκτιας γεωμορφολογίας υδρογεωλογίας και

ωκεανογραφίας. Και τούτο για τους εξής λόγους: α] η συμμετοχή περιβαλλοντολόγου διασφαλίζει την εγκυρότητα της ΜΠΕ, η οποία περιέχει και στοιχεία γεωλογικά, υδρογραφικά και υδρολογικά (σ. 27 και 31, Παρ. ΣΤ), β] από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η επέμβαση στον υφιστάμενο, άλλωστε, λιμένα και το θαλάσσιο περιβάλλον είναι τέτοιας έκτασης ώστε να πρέπει να συμμετάσχουν στην ομάδα εκπόνησης της ΜΠΕ επιστήμονες τέτοιων εξειδικευμένων επιστημονικών ειδικοτήτων και γ] η ΑΕΠΟ συνυπεγράφη από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και προέβλεψε περιβαλλοντικούς όρους για την αποτροπή ρύπανσης της θάλασσας (κεφάλαιο 4.3 της προσβαλλόμενης).

12. Επειδή, η οδηγία 2008/1/EK (L. 24), με την οποία κωδικοποιήθηκε, λόγω επανειλημμένων τροποποιήσεων, η οδηγία 96/61/EK (“Σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης”, L. 257), έχει, σύμφωνα με το άρθρο 1, ως σκοπό την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης που προκαλούν, μεταξύ άλλων, οι “εγκαταστάσεις παραγωγής κλίνκερ (τσιμέντου) σε περιστροφικούς κλιβάνους με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής άνω των 500 τόνων”, στις οποίες εμπίπτει και το εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας. Η εν λόγω οδηγία ορίζει τα εξής : “Άρθρο 2. Ορισμοί. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: 1. ... 4. υφιστάμενη εγκατάσταση: η εγκατάσταση η οποία, στις 30 Οκτωβρίου 1999, σύμφωνα με την προϊσχύουσα της ημερομηνίας αυτής νομοθεσία, λειτουργούσε ή ήταν εγκεκριμένη ή η εγκατάσταση για την οποία, σύμφωνα με τη γνώμη της αρμόδιας αρχής, είχε υποβληθεί πλήρης αίτηση αδειας, εφόσον η εγκατάσταση είχε τεθεί σε λειτουργία το αργότερο την 30ή Οκτωβρίου 2000· 5. ... 12. «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές»: το πλέον αποτελεσματικό και προηγούμενο στάδιο εξέλιξης των δραστηριοτήτων και μεθόδων λειτουργίας που αποδεικνύει την πρακτική ικανότητα συγκεκριμένων τεχνικών να συνιστούν καταρχήν τη βάση των οριακών τιμών εκπομπής για την αποφυγή και, όταν αυτό δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμο, τη γενική μείωση των εκπομπών και των επιπτώσεων για το περιβάλλον στο σύνολό του: α) στις «τεχνικές» περιλαμβάνονται τόσο η τεχνολογία που χρησιμοποιείται όσο και ο τρόπος σχεδιασμού, κατασκευής, συντήρησης, λειτουργίας ... της εγκατάστασης· β) «διαθέσιμες τεχνικές» είναι οι αναπτυχθείσες σε κλίμακα που επιτρέπει την εφαρμογή τους εντός του οικείου βιομηχανικού κλάδου, υπό οικονομικώς και τεχνικώς βιώσιμες συνθήκες, λαμβανομένων υπόψη του κόστους και των πλεονεκτημάτων, ανεξαρτήτως του αν οι ως άνω τεχνικές χρησιμοποιούνται ή παράγονται εντός του οικείου κράτους μέλους, εφόσον εξασφαλίζεται η πρόσβαση του φορέα εκμετάλλευσης σ’ αυτές με λογικούς όρους· γ) «βέλτιστες» σημαίνει τις πλέον αποτελεσματικές όσον αφορά την επίτευξη υψηλού γενικού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του. Κατά τον προσδιορισμό των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, πρέπει να

λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα στοιχεία του παραρτήματος IV· 13. ... Άρθρο 3. Βασικές αρχές των θεμελιωδών υποχρεώσεων του φορέα. 1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να ελέγχουν ότι η εγκατάσταση θα λειτουργήσει κατά τρόπον ώστε: α) να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα προληπτικά αντιρρυπαντικά μέτρα, ιδίως με χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών· β) να μην προκαλείται καμία σημαντική ρύπανση· γ) να αποφεύγεται η παραγωγή αποβλήτων... ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, να αξιοποιούνται ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον· δ) η ενέργεια να χρησιμοποιείται αποτελεσματικά· ε) ... 2. Για να συμμορφωθούν προς το άρθρο αυτό, αρκεί τα κράτη μέλη να διαβεβαιώνονται ότι οι αρμόδιες αρχές συνεκτιμούν τις γενικές αρχές που παρατίθενται στην παράγραφο 1, όταν θέτουν τους όρους για την άδεια. Άρθρο 4. ... Άρθρο 5. Όροι χορήγησης αδειάς για υφιστάμενες εγκαταστάσεις. 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους θα επιτύχουν, με τις άδειες που δίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 ή με επανεξέταση, οσάκις ενδείκνυται, και εκσυγχρονισμό, οσάκις απαιτείται, των όρων αδειάς, να λειτουργούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις σύμφωνα με τις προδιαγραφές των άρθρων 3, 7, 9, 10 και 13, του άρθρου 14 στοιχεία α) και β) και του άρθρου 15 παράγραφος 2, το αργότερο την 30ή Οκτωβρίου 2007, με την επιφύλαξη ειδικών κοινοτικών νομοθετικών διατάξεων. 2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 11 και 12, το άρθρο 14 στοιχείο γ), το άρθρο 15 παράγραφοι 1 και 3, τα άρθρα 17 και 18 και το άρθρο 19 παράγραφος 2, στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αμέσως μετά την 30ή Οκτωβρίου 1999. Άρθρο 6. Αίτηση αδειάς. 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι η αίτηση αδειάς που απευθύνεται στην αρμόδια αρχή περιλαμβάνει περιγραφή: α) της εγκατάστασης και των δραστηριοτήτων της· β) των πρώτων και βοηθητικών υλών, των ουσιών και της ενέργειας που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από την εγκατάσταση· γ) των πηγών εκπομπών της εγκατάστασης· δ) των συνθηκών του χώρου όπου θα λειτουργήσει η εγκατάσταση· ε) της φύσης και των ποσοτήτων των προβλεπόμενων εκπομπών της εγκατάστασης σε κάθε μέσο καθώς και προσδιορισμό των σημαντικών επιπτώσεων των εκπομπών στο περιβάλλον· στ) της προβλεπόμενης τεχνολογίας και των άλλων τεχνικών που αποσκοπούν στην πρόληψη των εκπομπών που προέρχονται από την εγκατάσταση ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στη μείωσή τους· ζ) αν χρειάζεται, των μέτρων πρόληψης και αξιοποίησης των αποβλήτων που παράγει η εγκατάσταση· η) των άλλων μέτρων που προβλέπονται για τη συμμόρφωση με τις βασικές αρχές των κατά το άρθρο 3 ουσιαστικών υποχρεώσεων του φορέα της εκμετάλλευσης· θ) των προβλεπόμενων μέτρων παρακολούθησης των εκπομπών στο περιβάλλον· ι) των κύριων εναλλακτικών περιπτώσεων που

μελετήθηκαν από τον αιτούντα, εάν υπάρχουν, εν περιλήψει. ... Άρθρο 8. Αποφάσεις. Με την επιφύλαξη άλλων απαιτήσεων εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας, η αρμόδια αρχή χορηγεί άδεια για την εγκατάσταση η οποία περιλαμβάνει όρους διά των οποίων εξασφαλίζεται ότι η εγκατάσταση πληροί τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας ή, άλλως, δεν χορηγεί άδεια. Κάθε χορηγούμενη και τροποποιημένη άδεια περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες στην παρούσα οδηγία πρακτικές λεπτομέρειες για την προστασία του αέρος, των υδάτων και του εδάφους. Άρθρο 9. Όροι της αδείας. 1. Τα κράτη μέλη βεβαιώνονται ότι η άδεια περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα τήρησης των όρων χορήγησης αδειών κατά τα άρθρα 3 και 10, για να εξασφαλίζεται η προστασία της ατμόσφαιρας, του νερού και του εδάφους επιτυγχάνοντας έτσι υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του. 2. Σε περίπτωση νέας εγκατάστασης ή ουσιαστικής μεταβολής στην οποία εφαρμόζεται το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, για τη χορήγηση της αδείας λαμβάνεται υπόψη κάθε κατάλληλη πληροφορία ή συμπέρασμα ληφθέν εκ της εφαρμογής των άρθρων 5, 6 και 7 της προαναφερθείσας οδηγίας. 3. Η άδεια περιλαμβάνει οριακές τιμές εκπομπής για τις ρυπογόνες ουσίες, ιδίως εκείνες του παραρτήματος III, που αναμένεται να εκπέμπονται από την οικεία εγκατάσταση σε σημαντική ποσότητα της φύσης τους και της δυνατότητας διασποράς της ρύπανσης στο νερό, τον αέρα και το έδαφος. ... Όταν είναι αναγκαίο, οι αρμόδιες αρχές τροποποιούν δεόντως την άδεια. ... 4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, οι κατά την παράγραφο 3 οριακές τιμές εκπομπής ή οι ισοδύναμες παράμετροι και τεχνικά μέτρα βασίζονται στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, χωρίς να προδιαγράφουν τη χρήση συγκεκριμένης τεχνικής ή τεχνολογίας, και λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης εγκατάστασης, της γεωγραφικής της θέσης και των τοπικών περιβαλλοντικών συνθηκών. ... 5. Η άδεια περιλαμβάνει κατάλληλες απαιτήσεις παρακολούθησης των απορρίψεων, στις οποίες καθορίζεται η μεθοδολογία και η συχνότητα των μετρήσεων, η διαδικασία αξιολόγησης των μέτρων, καθώς και η υποχρέωση παροχής στην αρμόδια αρχή των αναγκαίων στοιχείων για τον έλεγχο της τήρησης των όρων της αδείας. ... 6. Η άδεια περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τις μη κανονικές συνθήκες λειτουργίας. ... Η άδεια μπορεί να περιλαμβάνει και προσωρινές παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις της παραγράφου 4, εάν η τήρηση αυτών εντός εξαμήνου εξασφαλίζεται με πρόγραμμα αποκατάστασης εγκρινόμενο από την αρμόδια αρχή, και εάν το σχέδιο οδηγεί σε μείωση της ρύπανσης. 7. Η άδεια μπορεί να περιλαμβάνει και άλλους ειδικούς όρους για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, αν το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή το κρίνουν ενδεδειγμένο. 8. Με την επιφύλαξη της υποχρεωτικής εφαρμογής της διαδικασίας αδειών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν ιδιαίτερες απαιτήσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες εγκαταστάσεων με γενικούς δεσμευτικούς κανόνες και όχι με τους όρους

χορήγησης των αδειών, υπό τον όρο ότι εξασφαλίζεται ολοκληρωμένη προσέγγιση και ισοδύναμο υψηλό επίπεδο προστασίας του εν γένει περιβάλλοντος. ... Άρθρο 11. Εξέλιξη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αρμόδια αρχή να παρακολουθεί ή να ενημερώνεται σχετικά με την εξέλιξη βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών. Άρθρο 12. Μεταβολές των εγκαταστάσεων εκ μέρους των φορέων εκμετάλλευσης. 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι ο φορέας εκμετάλλευσης ενημερώνει την αρμόδια αρχή για κάθε σχεδιαζόμενη μεταβολή της λειτουργίας. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή αναπροσαρμόζει την άδεια ή τους όρους αυτής. 2. ... Άρθρο 13. Επανεξέταση και αναπροσαρμογή των όρων της αδειάς εκ μέρους της αρμόδιας αρχής. 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές επανεξετάζουν περιοδικώς και αναπροσαρμόζουν, εν ανάγκη, τους όρους της αδειάς. 2. Η επανεξέταση διενεργείται οπωσδήποτε όταν: α) η ρύπανση από την εγκατάσταση είναι τέτοια ώστε να πρέπει να αναθεωρηθούν οι ισχύουσες οριακές τιμές εκπομπής της αδειάς ή να περιληφθούν νέες οριακές τιμές εκπομπής· β) ουσιαστικές μεταβολές των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών επιτρέπουν σημαντική μείωση των εκπομπών χωρίς υπερβολικό κόστος· γ) η ασφάλεια εκμετάλλευσης της διεργασίας ή η δραστηριότητα απαιτεί την εφαρμογή άλλων τεχνικών· δ) αυτό επιβάλλεται από νέες κοινοτικές ή εθνικές νομοθετικές διατάξεις. ... Άρθρο 17. Ανταλλαγή πληροφοριών. 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, ενόψει ανταλλαγής πληροφοριών, τα απαραίτητα μέτρα για να αποστέλλουν στην Επιτροπή ανά τριετία, και για πρώτη φορά πριν από τις 30 Απριλίου 2001, τα αντιπροσωπευτικά στοιχεία σχετικά με τις διαθέσιμες οριακές τιμές εκπομπής ανά κατηγορία δραστηριοτήτων του παραρτήματος I, και ενδεχομένως, τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές από τις οποίες προκύπτουν οι τιμές αυτές, σύμφωνα κυρίως με το άρθρο 9. Για τις μεταγενέστερες περιπτώσεις, οι πληροφορίες αυτές συμπληρώνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. 2. Η Επιτροπή διοργανώνει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων βιομηχανικών κλάδων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, τις συναφείς προδιαγραφές ελέγχου και την εξέλιξή τους. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά τριετία τα αποτελέσματα των ανταλλαγών πληροφοριών. 3. ... Άρθρο 19. Κοινοτικές οριακές τιμές εκπομπής. 1. Όπου η ανάγκη κοινοτικής δράσης διαπιστώνεται βάσει, μεταξύ άλλων, της ανταλλαγής πληροφοριών που προβλέπεται στο άρθρο 17, προτάσει της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ορίζουν τις οριακές τιμές εκπομπής βάσει των διαδικασιών της συνθήκης όσον αφορά: α) τις κατηγορίες εγκαταστάσεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I, ... και β) τις ρυπογόνες ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα III. 2. Ελλείψει

κοινοτικών οριακών τιμών εκπομπής θεσπιζόμενων κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, οι κατάλληλες οριακές τιμές εκπομπής, όπως καθορίζονται στις οδηγίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II και στις άλλες κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις, εφαρμόζονται στις εγκαταστάσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα I ως ελάχιστες οριακές τιμές εκπομπής, δυνάμει της παρούσας οδηγίας”.

13. Επειδή, σύμφωνα με το Παράρτημα II της ως άνω οδηγίας (2008/1/EK), στο οποίο παραπέμπει το προμνησθέν άρθρο 19 παρ. 2 αυτής, μεταξύ των οδηγιών που εφαρμόζονται για τις ελάχιστες οριακές τιμές εκπομπής ρύπων των εγκαταστάσεων στις οποίες αυτή αφορά, περιλαμβάνεται και η οδηγία 2000/76/EK σχετικά με την αποτέφρωση αποβλήτων (L. 332), μεταφερθείσα στην εσωτερική έννομη τάξη με την ΚΥΑ 22912/1117/1.6.2005 (B' 759). Στο άρθρο 3 της τελευταίας αυτής οδηγίας, όπως ίσχυε τροποποιηθείσα με τον Κανονισμό 1137/2008 (L. 311), δίδονται οι ακόλουθοι ορισμοί: “1. ... 3. «Μεικτά αστικά απόβλητα»: τα απόβλητα από νοικοκυριά, καθώς και τα απόβλητα εμπορικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων και τα απόβλητα ιδρυμάτων, τα οποία, λόγω της φύσης και της σύνθεσής τους, είναι όμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, εκτός των αποβλήτων που αναφέρονται στο παράρτημα της απόφασης 94/3/EK της Επιτροπής κωδικός 2001 και τα οποία συλλέγονται χωριστά στην πηγή και εκτός των λοιπών αποβλήτων που αναφέρονται στον κωδικό 2002 του ιδίου παραρτήματος. 4. «Μονάδα αποτέφρωσης»: κάθε σταθερή ή κινητή τεχνική μονάδα με τον εξοπλισμό της, που προορίζεται αποκλειστικά για θερμική επεξεργασία αποβλήτων, με ή χωρίς ανάκτηση της θερμότητας που εκλύεται κατά την καύση. Συμπεριλαμβάνονται η αποτέφρωση αποβλήτων με οξείδωση καθώς και άλλες τεχνικές θερμικής επεξεργασίας όπως η πυρόλυση, η αεριοποίηση ή η τεχνική πλάσματος, εφόσον οι ουσίες που προέρχονται από την επεξεργασία στη συνέχεια αποτεφρώνονται. ... 5. «Μονάδα συναποτέφρωσης»: κάθε σταθερή ή κινητή εγκατάσταση της οποίας κύρια λειτουργία είναι η παραγωγή ενέργειας ή η παραγωγή υλικών προϊόντων και: — στην οποία χρησιμοποιούνται απόβλητα ως σύνηθες ή συμπληρωματικό καύσιμο, ή — στην οποία τα απόβλητα υφίστανται θερμική επεξεργασία για τη διάθεσή τους. Εάν η συναποτέφρωση πραγματοποιείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κύρια λειτουργία της εγκατάστασης να μην είναι η παραγωγή ενέργειας ή η παραγωγή υλικών προϊόντων αλλά η θερμική επεξεργασία των αποβλήτων, η εγκατάσταση θεωρείται μονάδα αποτέφρωσης υπό την έννοια του σημείου 4. Ο ορισμός αυτός καλύπτει τους χώρους και το σύνολο των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, όπου συμπεριλαμβάνονται όλες οι γραμμές αποτέφρωσης, οι εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επιτόπιας προεπεξεργασίας των αποβλήτων, τα συστήματα τροφοδότησης της μονάδας με απόβλητα, καύσιμο και αέρα, ο λέβητας, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των καυσαερίων,

επιτόπου εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή αποθήκευσης των υπολειμμάτων και των λυμάτων, η καπνοδόχος, οι διατάξεις και τα συστήματα για τον έλεγχο των εργασιών αποτέφρωσης και την καταγραφή και διαρκή παρακολούθηση των συνθηκών αποτέφρωσης. 8. «Εκπομπές»: η άμεση ή έμμεση έκλυση ουσιών, δονήσεων, θερμότητας ή θορύβου από μεμονωμένες ή διάχυτες πηγές της μονάδας στον ατμοσφαιρικό αέρα, στα ύδατα ή στο έδαφος. 9. «Οριακές τιμές εκπομπών»: η μάζα, εκφρασμένη με τη βοήθεια ορισμένων ειδικών παραμέτρων, η συγκέντρωση ή/και τα επίπεδα εκπομπών, των οποίων δεν επιτρέπεται να σημειωθεί υπέρβαση στη διάρκεια μιας ή περισσοτέρων χρονικών περιόδων. 10. «Διοξίνες και φουράνια»: όλα τα πολυχλωροπαράγωγα της διβενζο-ρ-διοξίνης και του διβενζοφουρανίου που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι. 11. ...". Περαιτέρω, στα άρθρα 4, 6, 7, 10 και 11 της οδηγίας ορίζονται τα εξής: "Άρθρο 4. Αίτηση και χορήγηση αδειάς. 1. Με επιφύλαξη του άρθρου 11 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, ή του άρθρου 3 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ, καμία μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης δεν λειτουργεί χωρίς να διαθέτει άδεια για τις δραστηριότητες αυτές. 2. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 96/61/ΕΚ, οι αιτήσεις για άδεια, που υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή για μονάδες αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης, περιλαμβάνουν περιγραφή των μέτρων που έχουν προβλεφθεί για να διασφαλιστούν: α) ο σχεδιασμός, ο εξοπλισμός και η λειτουργία της μονάδας κατά τρόπον ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις προς αποτέφρωση κατηγορίες αποβλήτων, β) η μέγιστη εφικτή ανάκτηση της θερμότητας που παράγεται κατά τη διεργασία αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης, π.χ. ... , γ) η ελαχιστοποίηση της ποσότητας και του βλαβερού χαρακτήρα των υπολειμμάτων και η ανακύκλωσή τους, όπου απαιτείται, δ) η τελική διάθεση των υπολειμμάτων των οποίων η πρόληψη, η μείωση ή η ανακύκλωση δεν είναι εφικτή, σύμφωνα με την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία. 3. Άδεια χορηγείται μόνον εφόσον η αίτηση καταδεικνύει ότι οι προτεινόμενες τεχνικές για τη μέτρηση των ατμοσφαιρικών εκπομπών είναι σύμφωνες προς το παράρτημα ΙΙΙ, και, όσον αφορά τα ύδατα, με το παράρτημα ΙΙΙ παράγραφοι 1 και 2. 4. Οι άδειες που χορηγεί η αρμόδια αρχή για μονάδες αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης, πέραν του ότι τηρούν τις τυχόν εφαρμοστέες απαιτήσεις των οδηγιών 91/271/ΕΟΚ, 96/61/ΕΚ, 96/62/ΕΚ, 76/464/ΕΟΚ και 1999/31/ΕΚ: α) αναφέρουν ρητά τις κατηγορίες αποβλήτων που επιτρέπεται να υποστούν επεξεργασία. Ο κατάλογος χρησιμοποιεί τουλάχιστον τις κατηγορίες που προβλέπει ο ευρωπαϊκός κατάλογος αποβλήτων (ΕΚΑ), εφόσον είναι δυνατόν, και, όπου απαιτείται, περιέχει πληροφορίες για την ποσόστωση των αποβλήτων, β) αναφέρουν τη συνολική δυναμικότητα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης αποβλήτων της μονάδας, γ) προσδιορίζουν τις διαδικασίες δειγματοληψίας και μετρήσεων, με τις οποίες πρόκειται να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται όσον αφορά τις περιοδικές μετρήσεις καθενός από τους ατμοσφαιρικούς και υδατικούς

τύπους. 5. ... 6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της συνθήκης, τα κράτη μέλη δύνανται να καταρτίζουν καταλόγους των κατηγοριών αποβλήτων που θα πρέπει να αναφέρονται στην άδεια και οι οποί(ες) δύνανται να συναποτεφρωθούν σε καθορισμένες κατηγορίες μονάδων συναποτέφρωσης. 7. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 96/61/EK, η αρμόδια αρχή επανεξετάζει κατά τακτά διαστήματα τους όρους χορήγησης της αδειας και, εφόσον απαιτείται, τους εκσυγχρονίζει. 8. ... 9. Σε περίπτωση που μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης δεν πληροί τους όρους που προϋποθέτει η χορήγηση άδειας, ειδικότερα δε σε ό,τι αφορά τις οριακές τιμές εκπομπών για τον αέρα και τα ύδατα, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να επιβάλουν τη συμμόρφωση προς τους όρους αυτούς. ... Άρθρο 6. Συνθήκες λειτουργίας. 1. ... Όλες οι μονάδες αποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται, και λειτουργούν κατά τρόπον ώστε, μετά την τελευταία διοχέτευση αέρα καύσης, η θερμοκρασία των αερίων που εκλύονται κατά τη διεργασία να αυξάνεται, με ελεγχόμενο και ομοιογενή τρόπο και ακόμη και υπό τις δυσμενέστερες συνθήκες, στους 850° C, μετρούμενη στο εσωτερικό τοίχωμα ή σε άλλο αντιπροσωπευτικό σημείο του θαλάμου καύσης όπως επιτρέπει η αρμόδια αρχή, για δύο δευτερόλεπτα. Εάν αποτεφρώνονται επικίνδυνα απόβλητα που περιέχουν πάνω από 1% αλογονούχων οργανικών ουσιών, εκφρασμένων σε χλώριο, η θερμοκρασία πρέπει να αυξάνεται στους 1100° C επί δύο δευτερόλεπτα τουλάχιστον. Κάθε γραμμή της μονάδας αποτέφρωσης είναι εφοδιασμένη με έναν τουλάχιστον εφεδρικό καυστήρα, που πρέπει να τίθεται αυτόματα σε λειτουργία μόλις η θερμοκρασία των καυσαερίων, μετά την τελευταία διοχέτευση αέρα καύσης, κατέλθει κάτω από τους 850° C ή τους 1100° C κατά περίπτωση. Οι εν λόγω καυστήρες χρησιμοποιούνται επίσης στις φάσεις εκκίνησης και διακοπής των μηχανών για να εξασφαλίζεται η διατήρηση της ελάχιστης θερμοκρασίας των 850° C ή των 1100° C κατά περίπτωση σε όλη τη διάρκεια των ανωτέρω φάσεων και για όσο χρόνο υπάρχουν ακόμη στο θάλαμο καύσης άκαυτα απόβλητα. Κατά τις φάσεις εκκίνησης και διακοπής ή σε περίπτωση πτώσης της θερμοκρασίας των καυσαερίων κάτω από τους 850° C ή τους 1100° C κατά περίπτωση, ο εφεδρικός καυστήρας δεν τροφοδοτείται με καύσιμο που μπορεί να προκαλέσει υψηλότερα επίπεδα εκπομπών από εκείνα που συνεπάγεται η καύση πετρελαίου ντίζελ, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 75/716/EOK του Συμβουλίου, υγραερίου ή φυσικού αερίου. 2. Όλες οι μονάδες συναποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται και λειτουργούν κατά τρόπον ώστε η θερμοκρασία των αερίων που εκλύονται κατά τη συναποτέφρωση των αποβλήτων να αυξάνεται με ελεγχόμενο και ομοιογενή τρόπο και ακόμη και υπό τις δυσμενέστερες συνθήκες στους 850° C, για δύο δευτερόλεπτα. Εάν συναποτεφρώνονται επικίνδυνα απόβλητα που περιέχουν πάνω από 1% αλογονούχων οργανικών ουσιών, εκφρασμένων σε χλώριο, η θερμοκρασία πρέπει να ανέρχεται

τουλάχιστον στους 1100° C.

3. Οι μονάδες αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης διαθέτουν και χρησιμοποιούν αυτόματο σύστημα που εμποδίζει την τροφοδότηση με απόβλητα: α) κατά τη φάση εκκίνησης, μέχρι να επιτευχθεί η απαιτούμενη θερμοκρασία των 850° C ή των 1100° C κατά περίπτωση ή η θερμοκρασία που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, β) οποτεδήποτε δεν διατηρείται η απαιτούμενη θερμοκρασία των 850° C ή των 1100° C κατά περίπτωση, ή η θερμοκρασία που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, γ) οποτεδήποτε διαπιστώνεται από τις συνεχείς μετρήσεις που επιβάλλει η παρούσα οδηγία, υπέρβαση οποιασδήποτε οριακής τιμής εκπομπών, οφειλόμενης σε ελαττωματική λειτουργία ή βλάβη των συστημάτων καθαρισμού. 4. Για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων ή θερμικές διεργασίες, η αρμόδια αρχή δύναται να εγκρίνει διαφορετικές προϋποθέσεις από εκείνες που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και, όσον αφορά τη θερμοκρασία, στην παράγραφο 3 και προσδιορίζονται στην άδεια, εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη δύναται να θεσπίζουν τους κανόνες που διέπουν τις εγκρίσεις αυτές. Η μεταβολή των συνθηκών λειτουργίας δεν πρέπει να οδηγεί σε αύξηση της ποσότητας των υπολειμμάτων ούτε της περιεκτικότητάς τους σε οργανικούς ρύπους έναντι των αναμενόμενων υπολειμμάτων υπό τις συνθήκες που καθορίζονται στην παράγραφο 1. Για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων ή θερμικές διεργασίες, η αρμόδια αρχή δύναται να εγκρίνει διαφορετικές προϋποθέσεις από εκείνες που καθορίζονται στην παράγραφο 2 και, όσον αφορά τη θερμοκρασία, στην παράγραφο 3 και προσδιορίζονται στην άδεια εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη δύναται να θεσπίζουν τους κανόνες που διέπουν τις εγκρίσεις αυτές. Η έγκριση αυτή συναρτάται τουλάχιστον με την τήρηση των διατάξεων του παραρτήματος V για τις οριακές τιμές εκπομπών ολικού οργανικού άνθρακα και CO. ... 5. Οι μονάδες αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης σχεδιάζονται, εξοπλίζονται, κατασκευάζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε οι ατμοσφαιρικές εκπομπές τους να μην προκαλούν σημαντική ατμοσφαιρική ρύπανση στην επιφάνεια του εδάφους .... 6. Η θερμότητα που παράγεται κατά τη διεργασία αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης ανακτάται στο μέγιστο δυνατό βαθμό. 7. ... Άρθρο 7. Οριακές τιμές ατμοσφαιρικών εκπομπών.

1. Οι μονάδες αποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να μην σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών εκπομπών του παραρτήματος V στα καυσαέρια.

2. Οι μονάδες συναποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε στα καυσαέρια να μην σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών εκπομπών που προσδιορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II ή καθορίζονται σ' αυτό. Αν, σε μονάδα συναποτέφρωσης, άνω του 40% της προκύπτουσας θερμότητας προέρχεται από επικίνδυνα

απόβλητα, ισχύουν οι οριακές τιμές εκπομπής που καθορίζει το παράρτημα V.

3. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων που εκτελούνται για να εξακριβωθεί η τήρηση των οριακών τιμών εκπομπών ανάγονται στις συνθήκες που καθορίζονται στο άρθρο 11.

4. Σε περίπτωση συναποτέφρωσης μείγματος αστικών αποβλήτων που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία, οι οριακές τιμές προσδιορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα V, και το παράρτημα II δεν εφαρμόζεται.

5. ... ... Άρθρο 10. Έλεγχος και παρακολούθηση.

1. Εγκαθίσταται εξοπλισμός μετρήσεων και χρησιμοποιούνται τεχνικές για την παρακολούθηση των παραμέτρων, των συνθηκών και των κατά μάζα συγκεντρώσεων που σχετίζονται με τη διεργασία αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης.

2. Καθορίζονται οι σχετικές με τις μετρήσεις απαιτήσεις στην άδεια ή στους όρους που προσαρτώνται στην άδεια που χορηγεί η αρμόδια αρχή.

3. Η ενδεδειγμένη εγκατάσταση και η λειτουργία του αυτόματου εξοπλισμού παρακολούθησης των εκπομπών στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα υπόκεινται σε έλεγχο καθώς και σε ετήσια δοκιμή επιτήρησης. Η βαθμονόμηση γίνεται με παράλληλες μετρήσεις με τις μεθόδους αναφοράς τουλάχιστον ανά τριετία.

4. Η χωροθέτηση των σημείων δειγματοληψίας ή μετρήσεων ορίζεται από την αρμόδια αρχή.

5. Εκτελούνται περιοδικές μετρήσεις των εκπομπών στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα σύμφωνα με το παράρτημα III, σημεία 1 και 2.

Άρθρο 11. Απαιτήσεις για τις μετρήσεις.

1. Τα κράτη μέλη, είτε με προδιαγραφές στους όρους της άδειας είτε με γενικούς δεσμευτικούς κανόνες, διασφαλίζουν την τήρηση των παραγράφων 2 έως 12 και 17 όσον αφορά τον αέρα, και των παραγράφων 9 και 14 έως 17 όσον αφορά τα ύδατα.

2. Στις μονάδες αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης εκτελούνται οι κατωτέρω μετρήσεις ατμοσφαιρικών ρύπων σύμφωνα με το παράρτημα III: α) συνεχείς μετρήσεις των ακόλουθων ουσιών: NO_x, εφόσον έχουν οριστεί οριακές τιμές εκπομπής, CO, ολικός κonioρτός, TOC, HCl, HF, SO₂, β) συνεχείς μετρήσεις των ακόλουθων παραμέτρων λειτουργίας: θερμοκρασία κοντά στο εσωτερικό τοίχωμα ή σε άλλο αντιπροσωπευτικό σημείο του θαλάμου καύσης που επιτρέπει η αρμόδια αρχή, συγκέντρωση οξυγόνου, πίεση, θερμοκρασία και περιεκτικότητα σε υδρατμούς των καυσαερίων, γ) τουλάχιστον δύο μετρήσεις ετησίως των βαρέων μετάλλων, των διοξινών και των φουρανίων (·) κατά το πρώτο όμως δωδεκάμηνο λειτουργίας, εκτελείται μία μέτρηση τουλάχιστον ανά τρίμηνο. Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν περιόδους μετρήσεων στην περίπτωση που ορίζουν οριακές τιμές εκπομπής για τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες ή για άλλους ρύπους.

3. Ο χρόνος παραμονής καθώς και η ελάχιστη θερμοκρασία και η περιεκτικότητα σε οξυγόνο των καυσαερίων εξακριβώνονται κατάλληλα, τουλάχιστον μία φορά κατά την έναρξη της λειτουργίας της μονάδας αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης και στις δυσμενέστερες προβλεπόμενες συνθήκες λειτουργίας.

4. Η συνεχής μέτρηση του HF επιτρέπεται να παραλείπεται, εάν χρησιμοποιούνται για το

HCl στάδια επεξεργασίας που διασφαλίζουν ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση της οριακής τιμής εκπομπών για το HCl. Στην περίπτωση αυτή, οι εκπομπές HF υπόκεινται σε περιοδικές μετρήσεις, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ). 5. ... 6. Στην άδεια, η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέψει στη μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης, αντί της συνεχούς, την περιοδική μέτρηση των HCl, HF και SO₂, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ), εάν ο φορέας εκμετάλλευσης είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι εκπομπές των ρύπων αυτών δεν υπάρχει περίπτωση να υπερβούν τις καθορισμένες οριακές τιμές εκπομπών. 7. Η μείωση της συχνότητας των περιοδικών μετρήσεων για τα βαρέα μέταλλα από δύο φορές ετησίως σε μία ανά δύο έτη και για τις διοξίνες και τα φουράνια από δύο φορές ετησίως σε μία ανά έτος, μπορεί να επιτραπεί από την αρμόδια αρχή στην άδεια, εφόσον οι εκπομπές που προέρχονται από την αποτέφρωση ή τη συναποτέφρωση είναι κάτω από το 50% των οριακών τιμών εκπομπών που καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II ή το παράρτημα V, αντιστοίχως, και εφόσον είναι διαθέσιμα τα κριτήρια που πρέπει να εκπληρωθούν. Η Επιτροπή υιοθετεί μέτρα για τον καθορισμό των εν λόγω κριτηρίων, με βάση τουλάχιστον τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου, στοιχεία α) και δ). Τα μέτρα αυτά, τα οποία έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17 παράγραφος 2. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2005 είναι δυνατό να επιτραπεί η μείωση της συχνότητας ακόμη και αν τα κριτήρια αυτά δεν είναι διαθέσιμα εφόσον: ... 8. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων που διενεργούνται για να εξακριβωθεί η τήρηση των οριακών τιμών εκπομπών ανάγονται στις ακόλουθες συνθήκες και για το οξυγόνο σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπεται στο παράρτημα VI: ... γ) σε περίπτωση αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης των αποβλήτων σε ατμόσφαιρα εμπλουτισμένη με οξυγόνο, τα αποτελέσματα των μετρήσεων μπορούν να ανάγονται σε περιεκτικότητα σε οξυγόνο, την οποία καθορίζει η αρμόδια αρχή ανάλογα με τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες, δ) στην περίπτωση της συναποτέφρωσης, τα αποτελέσματα των μετρήσεων ανάγονται σε συνολική περιεκτικότητα σε οξυγόνο, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το παράρτημα II. ... 9. Όλα τα αποτελέσματα των μετρήσεων καταγράφονται, γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας και παρουσιάζονται με τρόπο που παρέχει στις αρμόδιες αρχές τη δυνατότητα να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση προς τις εγκεκριμένες συνθήκες λειτουργίας και τις οριακές τιμές εκπομπών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, εφαρμόζοντας διαδικασίες που αποφασίζουν οι εν λόγω αρχές. 10. Οι οριακές τιμές εκπομπών στον ατμοσφαιρικό αέρα θεωρείται ότι τηρούνται, εάν: α) ... β) ... γ) ... δ) ... . 11. ... 12. Οι μέσες τιμές της περιόδου δειγματοληψίας και οι μέσες τιμές στην περίπτωση περιοδικών μετρήσεων του HF, HCl και SO₂ προσδιορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 10 παράγραφοι 2 και 4 και του παραρτήματος III. 13. Μόλις είναι διαθέσιμες στην

Κοινότητα οι κατάλληλες τεχνικές μετρήσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την ημερομηνία από την οποία εκτελούνται συνεχείς μετρήσεις των οριακών τιμών ατμοσφαιρικών εκπομπών για τα βαρέα μέταλλα, τις διοξίνες και τα φουράνια σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ. ...

14. Εκτελούνται οι κατωτέρω μετρήσεις στο σημείο απόρριψης των λυμάτων: ...". Στο Παράρτημα ΙΙ της οδηγίας προσδιορίζονται οι οριακές τιμές εκπομπής στον αέρα επί συναποτέφρωσης αποβλήτων και, στην παρ. ΙΙ.1, προβλέπονται ειδικότερες διατάξεις για τα όρια εκπομπών των τιμεντοκλιβάνων που συναποτεφρώνουν απόβλητα, με διάκριση μεταξύ υφισταμένων και νέων μονάδων και με την πρόβλεψη θέσπισης ορισμένων εξαιρέσεων. Με την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ η βιομηχανία της παρεμβαίνουσας αδειοδοτείται για να χρησιμοποιεί ως καύσιμη ύλη, εκτός από συμβατικά καύσιμα, και RDF και βιοκαύσιμα και να λειτουργεί, κατά συνέπεια, ως μονάδα συναποτέφρωσης αποβλήτων, σύμφωνα με τον προπαρατεθέντα ορισμό του άρθρου 3 περ. 5 της οδηγίας 2000/76.

14. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται σειρά λόγων που ανάγονται σε επιστημονικές ελλείψεις της ΜΠΕ. Ενόψει του ότι, όπως θα εκτεθεί στις επόμενες σκέψεις, η ΜΠΕ περιέχει κατ' αρχήν αντιμετώπιση των οικείων θεμάτων, τα τιθέμενα ζητήματα, πλείστα εκ των οποίων είναι εξόχως τεχνικά, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω ακυρωτικού ελέγχου, πολλώ δε μάλλον για όσα από αυτά, σύμφωνα με τα κατωτέρω αναφερόμενα, δεν προηγήθηκε η υποβολή ειδικής και τεκμηριωμένης αιτίασης κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης που τηρήθηκε πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης ΑΕΠΟ.
15. Επειδή, ειδικότερα προβάλλεται ότι το περιεχόμενο της εγκριθείσης ΜΠΕ είναι πλημμελές και ανεπαρκές διότι: i. δεν εξετάζονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην περίπτωση της χρήσης αποκλειστικά συμβατικών καυσίμων («μηδενικό σενάριο») ή, έστω, χρήσης συμβατικών και εναλλακτικών καυσίμων πλην του RDF, ούτε περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή των κύριων εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκαν για τη χρήση συμβατικών ή μη καυσίμων και την πιθανή χρήση φυσικών πόρων (και πρωτίστως φυσικού αερίου), όπως είχε προταθεί από τους αιτούντες στο στάδιο της διαβούλευσης, λόγω του ότι αναμένεται η άμεση τροφοδότηση των μονάδων παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ στο Αλιβέρι με φυσικό αέριο, ii. δεν αναφέρεται το εύρος τιμών των σημερινών εκπομπών του εργοστασίου για τους ρύπους HCl (υδροχλωρίου), Hf (φθορίου), Cd + Tl, Hg (υδραργύρου), As + Sb + Pb + Cd + Co + Mn + Ni + V, τις διοξίνες και τα φουράνια, ώστε να αξιολογηθούν οι αντίστοιχες εκπομπές από την συναποτέφρωση συμβατικών καυσίμων, RDF και βιομάζας, iii. δεν συνεκτιμήθηκαν, με συγκεκριμένα στοιχεία, κατά παράβαση του ν. 3010/2002, των ΚΥΑ 15393/2332/2002 (Β' 1022) και 11014/703/Φ104/13.3.2003 (Β' 332 - ανωτέρω, σκ. 7) και των διατάξεων της

προαναφερθείσης Οδηγίας 96/61/EK (βλ. σκ. 13, όπου εκτίθεται η κωδικοποιητική της Οδηγία 2008/1/EK), η γεωγραφική θέση και οι τοπικές ιδιαιτερότητες της περιοχής - ήτοι η ρύπανση του εδάφους, της ατμόσφαιρας και της θάλασσας, η αποτέφρωση εκτάσεων από πυρκαγιές, ο αγροτικός χαρακτήρας της περιοχής και η αποξήρανση της γειτνιαζουσας με το εργοστάσιο και εντεταγμένης στο δίκτυο NATURA 2000 λίμνης Δύστου, που οφείλεται στη συνεχή άντληση νερού για βιομηχανική και γεωργική χρήση -, καθώς και η συσσωρευτική και συνεργιστική δράση των επίμαχων δραστηριοτήτων της παρεμβαίνουσας με τις λοιπές βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες που ασκούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ταμυνέων και ιδίως με το σταθμό ΑΗΣ Αλιβερίου της ΔΕΗ, που βρίσκεται σε απόσταση 1.900 μέτρων,

iv. αποσιωπούνται τα αποτελέσματα μετρήσεων σε περιοχές που αναμένεται να δεχθούν το κύριο βάρος των ρύπων, όπως το Μυλάκι, που απέχει 370 μέτρα από το εργοστάσιο, v. όπως προκύπτει από την από 9.11.2009 γνωμάτευση του Διευθυντή του Εργαστηρίου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης του ΔΠΘ, το μοντέλο διασποράς ατμοσφαιρικών ρύπων ISCST3 της Αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος, που παρουσιάζεται στη ΜΠΕ και χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση των ατμοσφαιρικών εκπομπών, είναι εσφαλμένο, καθώς δεν έχει πλέον την έγκριση της Υπηρεσίας αυτής και από το 2000 έχει αντικατασταθεί από το μοντέλο «AEROMOD», που εφαρμόζεται σήμερα ως μοντέλο ελέγχου ποιότητας ατμόσφαιρας, με αποτέλεσμα να είναι εσφαλμένα και τα αποτελέσματα που εξήχθησαν με βάση το μοντέλο ISCST3, vi. δεν αξιολογούνται οι επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στις ακτές και το θαλάσσιο περιβάλλον του όρμου του Αλιβερίου, vii. δεν αναφέρονται οι αναμενόμενες κυκλοφοριακές επιπτώσεις από την επιβάρυνση του οδικού δικτύου της Ευβοίας, λόγω της μεταφοράς του RDF με φορτηγά από το εργοστάσιο παραγωγής RDF στα Νέα Λιόσια στο επίμαχο εργοστάσιο και viii. επιστημονικώς ασαφή τυγχάνουν τα μέτρα πρόληψης ατυχημάτων, επί αστοχίας του εγχειρήματος, και, ιδίως, σε περίπτωση μη επίτευξης των επιθυμητών κατωτάτων ορίων θερμοκρασίας καύσης και ελαχίστου χρόνου παραμονής των απαερίων κατά την καύση τους, λόγω της ανάθεσης της διακοπής λειτουργίας “στον υπεύθυνο” και της αναφοράς σε αδιευκρίνιστη και ανύπαρκτη “τοπική ελέγχουσα” υπηρεσία.

16. Επειδή, στη ΜΠΕ αναφέρεται (σελ. 63-70) ότι την τελευταία 20ετία η τσιμεντοβιομηχανία προβαίνει σε μερική αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων με εναλλακτικά καύσιμα προερχόμενα από υλικά - βιομηχανικά, αστικά και γεωργικά απόβλητα - με σημαντική θερμογόνο δύναμη, που μέχρι πρότινος απορρίπτονταν στο περιβάλλον, και ότι η χρήση εναλλακτικών καυσίμων αποτελεί στρατηγική της εταιρείας, η οποία προτίθεται να επενδύσει σε πάγιες εγκαταστάσεις στην περιστροφική κάμινο της μονάδας στο Μυλάκι, που κρίνονται απαραίτητες για το σωστό, ως προς

την φύση τους και το περιβάλλον, χειρισμό των αποβλήτων, αλλά και για τη συνεχή και αποτελεσματική καύση τους, σε συνδυασμό με το κάρβουνο και το πετ - κωκ. Υπάρχει πλήθος δεδομένων, συνεχίζει η ΜΠΕ, που συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι η χρήση εναλλακτικών καυσίμων, εκτός της οικονομικής της σκοπιμότητας, είναι και περιβαλλοντικά φιλική, διότι, μεταξύ άλλων, η καύση τους δεν επιβαρύνει το περιβάλλον και ταυτόχρονα μειώνει την ποσότητα διαφόρων μορφών αποβλήτων. Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, το RDF - το οποίο είναι ένα από τα πλέον γνωστά εναλλακτικά καύσιμα που χρησιμοποιούνται διεθνώς και αποτελείται κυρίως από μικρά τεμάχια χαρτιού και λεπτού πλαστικού - αποτελεί την πιο εξευγενισμένη μορφή καυσίμου που μπορεί να προκύψει από σύμμεικτα αστικά απορρίμματα και μπορεί να αξιοποιηθεί στην τσιμεντοβιομηχανία, μειώνει την κατανάλωση των συμβατικών πηγών ενέργειας, έχει μηδενική επιβάρυνση εκπομπών σε στερεά σωματίδια (μετά, μάλιστα, την προσθήκη σακκόφιλτρου, η εκπομπή σκόνης αναμένεται να μειωθεί σε επίπεδα κάτω των 30 mg/Nm³) και αιθάλη, δεν επιβαρύνει το περιβάλλον από την τέφρα της καύσης, λόγω του ότι αυτή δεσμεύεται στο παραγόμενο κλίνκερ - τούτο δε σε αντίθεση με τη σημερινή κατάσταση της ανεξέλεγκτης καύσης αστικών απορριμμάτων στις χωματερές-, συνεισφέρει στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, λόγω της ενεργειακής αξιοποίησης της περιεχόμενης βιομάζας, έχει μηδενική συμβολή στα αέρια του θερμοκηπίου και συντείνει στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την ανακύκλωση συσκευασιών. Ως προς δε τη βιομάζα, στη ΜΠΕ αναφέρεται (σ. 70, 72) ότι θα χρησιμοποιηθεί ενδεικτικώς σε ποσότητες 30.000 τόνων ετησίως, ότι η καύση της έχει μηδενικό ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα, δεν συνεισφέρει στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, επειδή οι ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα που απελευθερώνονται δεσμεύονται πάλι από τα φυτά για τη δημιουργία της βιομάζας, και ότι μειώνει τις εκπομπές διοξειδίου του θείου. Ως εκ τούτου, η ΜΠΕ δέχεται ότι η χρήση RDF και βιομάζας είναι σκοπιμότερη από πλευράς εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά και καλύτερη από περιβαλλοντικής απόψεως σε σχέση με τα έως τότε χρησιμοποιούμενα συμβατικά καύσιμα, με αποτέλεσμα να απορρίπτει εμμέσως το μηδενικό σενάριο, δηλ. τη συνέχιση της χρήσης συμβατικών και μόνον καυσίμων, ή άλλες εναλλακτικές λύσεις, και ο περί του αντιθέτου λόγος, που αναφέρθηκε στην προηγούμενη σκέψη υπό στοιχείο i., προβάλλεται αβασίμως. Απαραδέκτως δε προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση ότι έπρεπε να εξετασθεί η χρήση άλλων εναλλακτικών καυσίμων ή και του φυσικού αερίου, διότι, σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων ισότιμων, κατ' αρχήν, περιβαλλοντικών λύσεων ως προς την επιλογή του καυσίμου, η οικεία απόφαση λαμβάνεται από τον επιχειρηματία, κατόπιν συνεκτίμησης της ενεργειακής απόδοσης του καυσίμου και άλλων οικονομικών παραμέτρων, με τήρηση, βεβαίως, των σχετικών προδιαγραφών της οικείας νομοθεσίας, και δεν μπορεί να υπαγορευθεί από τρίτους και να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω

αμφισβήτησης. Εξάλλου, ειδικώς τα προβαλλόμενα για τη χρήση φυσικού αερίου, είναι απορριπτέα για τον επιπλέον λόγο ότι η “αναμονή” τροφοδοσίας του εργοστασίου της ΔΕΗ στο Αλιβέρι με φυσικό αέριο δεν υποχρέωνε, υφ’ οιασδήποτε εκδοχή, την παρεμβαίνουσα να διερευνήσει, κατά το χρονικό σημείο σύνταξης της ΜΠΕ, την πιθανότητα χρήσης φυσικού αερίου στο εργοστάσιό της. Τέλος, και ο υπό ii. λόγος, με τον οποίον προβάλλεται ότι η ΜΠΕ έπρεπε να αναφέρει το εύρος τιμών των σημερινών εκπομπών του εργοστασίου για τους ρύπους Hcl, Hf, Cd + Tl, Hg, As + Sb + Pb + Cd + Co + Mn + Ni + V, τις διοξίνες και τα φουράνια, ώστε να συγκριθούν οι εκπομπές από τη χρήση των συμβατικών και μόνον καυσίμων με αυτές που προκύπτουν κατόπιν χρήσης και RDF και βιοκαυσίμων, είναι απορριπτέος, προεχόντως διότι στη ΜΠΕ αναφέρονται και οι έως τότε εκπομπές του εργοστασίου για το χλώριο και το φθόριο (σ. 125, εύρος τυπικών τιμών, ενδεικτικές τιμές από Gas Analyzer / σελ. 130 “Μετρήσεις νέου αναλυτή την κύρια καμινάδα”), καθώς και επικαιροποιημένες μετρήσεις (“Μετρήσεις Αερίων Ρύπων 2007” - Αποτελέσματα σε οξυγόνο αναφοράς 10% - Συνολικές Συγκεντρώσεις), που αφορούν κατ’ αρχήν όλους τους επίμαχους ρύπους και πραγματοποιήθηκαν τους μήνες Απρίλιο και Νοέμβριο 2007, δηλαδή σε χρόνο 12 και 6 μηνών πριν από την επανυποβολή της ΜΠΕ. Τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι η ΜΠΕ κατατάσσει τις ενώσεις βαρέων μετάλλων, τις διοξίνες και τα φουράνια στους δευτερεύοντες ρύπους της τιμεντοβιομηχανίας, η εκτίμηση δε αυτή ενισχύεται και από την, κατά το άρ. 11 της οδηγίας 2000/76 (ανωτέρω σκ. 14), διαφοροποίηση της συχνότητας μέτρησης των εκπομπών αυτών, που ορίζεται κατ’ αρχήν σε δύο φορές ετησίως [υπό την επιφύλαξη της μεταγενέστερης θεσμοθέτησης συνεχών μετρήσεων και για τις εκπομπές βαρέων μετάλλων, διοξινών και φουρανίων, “μόλις είναι διαθέσιμες οι κατάλληλες τεχνικές μετρήσεων”], σε αντίθεση προς τις μετρήσεις των λοιπών ρύπων, που πρέπει να είναι συνεχείς.

17. Επειδή, στη ΜΠΕ αναφέρονται και έχουν συνεκτιμηθεί η γεωγραφική θέση (σελ. 19) και η απόσταση του εργοστασίου από τα όρια του οικισμού “Μυλάκι” (0,5 χλμ.) και από το εργοστάσιο της ΔΕΗ Αλιβερίου (1 χλμ. - σελ. 24), ενώ περιγράφονται η υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος (σελ. 25 επ.), τα οικοσυστήματα και η Λίμνη Δύστου (σελ. 26-27, 53, με την παραδοχή ότι η λίμνη έχει οδηγηθεί σε αποξήρανση), το έδαφος (“γεωλογικοί σχηματισμοί”, σελ. 27), η υδρογεωλογία της περιοχής (σελ. 31), η χλωρίδα και πανίδα (σελ. 35), οι οικισμοί (πληθυσμός / απασχόληση, σελ. 38 επ.) και οι παραγωγικοί τομείς (σελ. 41), με ιδιαίτερη έμφαση στη γεωργία (βλ. πίνακα για τις εκτάσεις ανά είδος καλλιέργειας στο Δήμο όπου ευρίσκεται το εργοστάσιο, στη σελ. 42 / βλ. και σελ. 54). Επίσης, αναφέρονται οι πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον (θάλασσες - σελ. 50, υπόγεια, επιφανειακά νερά και έδαφος) και εκτιμάται ότι η δραστηριότητα του εργοστασίου, που βρίσκεται αρκούντως μακριά από το

κοντινότερο όριο της ζώνης προστασίας (750 μ.) και από την ίδια τη λίμνη Δύστου (4,5 χλμ.), δεν αποτελεί απειλή για τον οικότοπο της λίμνης (σελ. 53 της ΜΠΕ). Ειδικώς ως προς την υδροδότηση των εγκαταστάσεων του εργοστασίου, αναφέρεται (σελ. 108 και 144 της ΜΠΕ) ότι αυτή γίνεται από τον Κάλαμο και δευτερευόντως από υδρογεωτρήσεις, οι οποίες ευθύνονται, κατά τους αιτούντες, για την αποξήρανση της λίμνης, και σημειώνεται ότι ο υδροφόρος ορίζων της περιοχής θα προστατευθεί με το νέο έργο αφαλάτωσης για την εξυπηρέτηση των αναγκών του εργοστασίου, το οποίο θα επιφέρει μείωση κατά 70% των απολήψεων από γεωτρήσεις (έργο το οποίο εγκρίθηκε τελικώς με νεώτερη, από 17.5.2010, ΑΕΠΟ). Περαιτέρω, στη ΜΠΕ γίνεται αναφορά στις πυρκαγιές γενικώς (σελ. 55) και στην υφιστάμενη κατάσταση ρύπανσης (σ. 56 επ.), με παράθεση πινάκων για τα ετήσια ρυπαντικά φορτία του νομού Ευβοίας και τις εκπομπές στερεών και υγρών αποβλήτων στο νομό. Αναφέρεται συναφώς στη ΜΠΕ ότι υφιστάμενες πηγές ρύπανσης στην περιοχή αποτελούν η λειτουργούσα μονάδα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ, οι βιοτεχνίες και η κτηνοτροφία που επηρεάζει τη βλάστηση (σελ. 60) και γίνεται παρουσίαση μετρήσεων ποιότητας ατμόσφαιρας σε γειτονικούς οικισμούς, βάσει στοιχείων του ΑΗΣ Αλιβερίου (ετήσια έκθεση του έτους 2005), που αφορά τους ρύπους SO₂, NO₂ και τα εισπνεύσιμα σωματίδια. Ενόψει των ανωτέρω, αβασίμως προβάλλεται ότι δεν συνεκτιμήθηκαν, με συγκεκριμένα στοιχεία, η γεωγραφική θέση, η ρύπανση του εδάφους, της ατμόσφαιρας και της θάλασσας, η αποτέφρωση εκτάσεων από πυρκαγιές, ο αγροτικός χαρακτήρας της περιοχής και οι επιπτώσεις στην εντεταγμένη στο δίκτυο NATURA 2000 λίμνη Δύστου, καθώς και η συσσωρευτική και συνεργιστική με τις λοιπές βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες που ασκούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ταμυνέων και ιδίως με το σταθμό ΑΗΣ Αλιβερίου της ΔΕΗ, και ο υπό στοιχείο iii. λόγος ακυρώσεως, όπως περιγράφηκε στη σκ. 16, πρέπει να απορριφθεί. Αλλά και ο υπό στοιχείο iv. λόγος, κατά τον οποίον αποσιωπούνται τα αποτελέσματα των μετρήσεων στο Μυλάκι, είναι απορριπτέος, δεδομένου ότι στις σελ. 230 και 234 της ΜΠΕ αναφέρονται οι θέσεις αποδεκτών και οι συγκεντρώσεις ρύπων σε επιλεγμένα σημεία, όπως στο Μυλάκι, στον οικισμό ΑΗΣ Αλιβερίου και στο Αλιβέρι. Τέλος, ο λόγος ακυρώσεως υπό στοιχείο v., περί χρήσης του εσφαλμένου μοντέλου διασποράς ατμοσφαιρικών ρύπων ISCST3, προβάλλεται απαραδέκτως το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι τέτοιος ισχυρισμός δεν είχε προβληθεί κατά το στάδιο της διαβούλευσης, προκειμένου να εξετασθεί από τη Διοίκηση, και ότι η γνωμάτευση που επικαλούνται συναφώς οι αιτούντες είναι μεταγενέστερη του χρόνου έκδοσης της προσβαλλόμενης ΑΕΠΟ, τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι, σύμφωνα με τη ΜΠΕ (σ. 228, “Μεθοδολογία” του Μοντέλου Διασποράς Αέριων Ρύπων), για την εκτίμηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας χρησιμοποιήθηκε όχι μόνον το μοντέλο ISCST3, το οποίο πλήσσει ως παρωχημένο και αναξιόπιστο, αλλά,

δευτερευόντως, και το Μοντέλο “Gaussian Dispersion Model, με τη χρήση των σχέσεων του Turner και Briggs”.

18. Επειδή, η ΜΠΕ περιλαμβάνει, στο Χάρτη Νο 11 (βλ. σελ. 31 και Παράρτημα ΣΤ), υδρογραφικά δεδομένα για τη θαλάσσια περιοχή του εργοστασίου. Επίσης, η ΜΠΕ αναφέρει, στο κεφάλαιο των επιπτώσεων στις θάλασσες (σ. 50 επ.), ότι η εταιρεία λαμβάνει “μέτρα για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης ... και σε περιπτώσεις ατυχημάτων (βλ. Σχέδιο Καταπολέμησης Ρύπανσης, Αντιμετώπιση Ρύπανσης Θάλασσας από Μαζούτ, Παράρτημα ΣΤ)”, και, στο κεφάλαιο περί υγρών αποβλήτων (σελ. 132), ότι “η εταιρεία, στο πλαίσιο πιστοποίησής της κατά ISO 14001, έχει προβλέψει ενέργειες για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως διαρροές αποβλήτων ή μηχανελαίων από τα πλοία, αν και μέτρα για την αποφυγή τέτοιου είδους ατυχημάτων λαμβάνονται με ευθύνη της πλοιοκτήτριας εταιρείας”. Συναφώς, στις σελ. 144-145-146-147 της ΜΠΕ αναφέρεται ότι εφαρμόζονται ορθές εργοταξιακές πρακτικές για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου θαλάσσιας ρύπανσης, ότι υφίστανται ασφαλή συστήματα μεταφοράς υλικών και ότι η μείωση της περιεκτικότητας του τσιμέντου σε εξασθενές χρώμιο μειώνει τον κίνδυνο ρύπανσης των υδάτων από την ουσία αυτή. Κατά συνέπεια, ο λόγος σύμφωνα με τον οποίο η ΜΠΕ δεν αξιολογεί τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στις ακτές και το επιβαρυμένο θαλάσσιο περιβάλλον του όρμου του Αλιβερίου, προβάλλεται αβασίμως, δεδομένου μάλιστα ότι η προσβαλλόμενη περιλαμβάνει μέτρα προστασίας των θαλασσίων υδάτων [π.ο. 4.3, βλ. ιδίως π.ο. 4.3.6, που επιβάλλει τη δειγματοληψία ανά εξάμηνο σε δύο σταθερά σημεία πλησίον των λιμενικών εγκαταστάσεων, για τη μέτρηση θερμοκρασίας, pH, διαλυμένου οξυγόνου, χρωματισμού, κολοβακτηριοειδών, αιωρούμενων στερεών, πετρελαϊκών υδρογονανθράκων και των μετάλλων Pb (μόλυβδος), Sn (κασσίτερος), Zn (ψευδάργυρος), Cr (χρώμιο), Ni (νικέλιο), Cu (χαλκός)] και ότι, με νεώτερη ΑΕΠΟ [167579/17.5.2010], ετέθησαν επιπλέον όροι που αφορούν τη “συστηματική παρακολούθηση της ποιότητας των νερών και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο φυσικό οικοσύστημα με την πραγματοποίηση σχετικών δειγματοληψιών/μετρήσεων” (π.ο. 4.8.7.) και η παρεμβαίνουσα υποχρεώθηκε να υποβάλει ωκεανογραφική μελέτη για την ποιότητα του θαλασσίου περιβάλλοντος της περιοχής (π.ο. 4.8.16). Εξάλλου, ομοίως αβασίμως προβάλλεται ότι η ΜΠΕ όφειλε να αξιολογήσει αρνητικώς την επιβάρυνση του οδικού δικτύου από τη μεταφορά του RDF με φορτηγά (λόγος υπό στοιχ. vii., σκ. 16). Και τούτο διότι η ΜΠΕ περιγράφει, μεταξύ των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την έκλυση σκόνης και αέριων ρύπων από την κίνηση οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες λειτουργίας του εργοστασίου (σ. 126, 139, 140), άρα και των φορτηγών μεταφοράς του RDF, η επίπτωση όμως αυτή είναι σύμφυτη με τη λειτουργία οποιασδήποτε βιομηχανίας και, προφανώς, για το λόγο αυτό δεν αξιολογήθηκε αρνητικώς, ενώ μάλιστα, με τη νεώτερη

έγκριση περιβαλλοντικών όρων (απόφαση 164449/24.9.2014 της Γεν. Διευθύντριας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ), προβλέφθηκε η μεταφορά του RDF και με πλοία (π.ο. 4.6.1), με αποτέλεσμα τη μείωση της εν λόγω όχλησης. Τέλος, τα προβαλλόμενα υπό στοιχείο viii. (ομοίως ανωτέρω, σκ. 16), περί επιστημονικής ασάφειας των μέτρων που προβλέπει η ΜΠΕ για την πρόληψη ατυχημάτων επί αστοχίας του εγχειρήματος, είναι απορριπτέα ως αλυσιτελή, εφόσον, ασχέτως των ειδικότερων προτάσεων που διατυπώνονται στη ΜΠΕ, με την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ η Διοίκηση έθεσε, προς αποτροπή δυσμενών συνεπειών, όρους σχετικώς με την τυχόν δυσλειτουργία του δευτερεύοντος συστήματος αποκονίωσης που συνεχίζεται για διάστημα άνω των 5 λεπτών, υπό την απειλή εισήγησης της “ελέγχουσας τοπικής υπηρεσίας” για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων (π.ο. 4.2.3.2.37), με την υποχρέωση των υπευθύνων να διακόπτουν τη λειτουργία της οικείας μονάδας, επί βλάβης μηχανήματος που έχει επίπτωση στην εύρυθμη λειτουργία των φίλτρων και δεν αποκαθίσταται εντός 5 λεπτών, υπό την απειλή εισήγησης της “ελέγχουσας υπηρεσίας” για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων (π.ο. 4.4.21), με την υποχρέωση διακοπής τροφοδοσίας της μονάδας με εναλλακτικά καύσιμα επί υπέρβασης των τεθεισών οριακών τιμών εκπομπών ρύπων και μέχρι την αποκατάσταση της βλάβης (π.ο. 4.4.22) και με την εγκατάσταση συστήματος που εμποδίζει την τροφοδοσία RDF στον ασβεστοποιητή, αν η θερμοκρασία κατέλθει σε επίπεδα κάτω των 850° C ή αν σημειωθεί υπέρβαση των ορίων εκπομπής ή βλάβη του συστήματος συνεχούς καταγραφής ρύπων (π.ο. 4.6.10). Η επάρκεια δε των μέτρων αυτών δεν μπορεί να ελεγχθεί περαιτέρω από τον ακυρωτικό δικαστή, διότι πλήττει την περί του αντιθέτου ουσιαστική εκτίμηση της Διοίκησης, ενώ δεν αποτελεί, καθ’ οιονδήποτε τρόπο, πλημμέλεια των τεθέντων περιβαλλοντικών όρων η χρήση των, κατά την αντίληψη των αιτούντων, αορίστων εννοιών του “υπευθύνου”, στον οποίον ανατίθεται η διακοπή λειτουργίας της μονάδας ή η παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, ή της “ελέγχουσας τοπικής υπηρεσίας”, ως αρμόδιας για την εισήγηση επιβολής κυρώσεων.

19. Επειδή, προβάλλεται ότι η ΑΕΠΟ παραβιάζει τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της υποχρεωτικής αποκατάστασης των διαταραχθέντων οικοσυστημάτων, για τους ίδιους ως άνω λόγους που είχαν προβληθεί ως πλημμέλειες της ΜΠΕ, ότι δηλαδή οι νέες δραστηριότητες επιφέρουν ουσιώδεις δυσμενείς επιδράσεις στο ήδη περιβαλλοντικά επιβαρυμένο θαλάσσιο οικοσύστημα του όρμου του Αλιβερίου, όπου βρίσκονται οι λιμενικές εγκαταστάσεις του επίμαχου εργοστασίου και της ΔΕΗ, καθώς και επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας της περιοχής, χωρίς να συνεκτιμηθούν η λειτουργία, σε μικρή απόσταση, του εργοστασίου της ΔΕΗ, η καταστροφή δασικών εκτάσεων από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν τον Αύγουστο του 2007 και η αποξήρανση της λίμνης Δύστου, που έχει ενταχθεί στο δίκτυο

Natura 2000 και απέχει 700 μέτρα από τις επίδικες εγκαταστάσεις. Και οι ως άνω λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν, δεδομένου ότι, όπως έγινε ήδη δεκτό, η ΜΠΕ παρείχε επαρκή πληροφόρηση για τα ζητήματα αυτά και, κατά συνέπεια, στηρίζει νομίμως την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, η οποία, όπως θα εκτεθεί σε επόμενες σκέψεις, περιέλαβε όρους για τη μείωση και τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από τη λειτουργία του εργοστασίου.

20. Επειδή, σε σχέση με τις πλημμέλειες της ΜΠΕ βάσει της οποίας εξεδόθη η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ, οι αιτούντες προβάλλουν επίσης ότι η ΜΠΕ είναι ελλιπής, για τους λόγους που επισημάνθηκαν αρχικώς με το έγγραφο 2632/31.10.2007 της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας. Ο λόγος αυτός, όμως, είναι απορριπτέος ως αλυσιτελής, εφόσον, βάσει των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν στο έγγραφο αυτό, η ΜΠΕ συμπληρώθηκε και επανυπεβλήθη, επί της νεώτερης δε ΜΠΕ η εν λόγω Υπηρεσία γνωμοδότησε με μεταγενέστερο έγγραφό της. Προβάλλεται, στη συνέχεια, με την κρινόμενη αίτηση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει και λόγω των ελλείψεων της ΜΠΕ που επισήμανε η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ν.Α., με το μεταγενέστερο αυτό έγγραφό της [1720/30.5.2008], δεχθείσα ότι το υπολογιστικό μοντέλο διασποράς ρύπων δίνει εντελώς διαφορετικά στοιχεία σε σχέση με αυτό της αρχικής ΜΠΕ, ότι δεν αντιμετωπίζονται αθροιστικά όλες οι σημειακές εκπομπές του εργοστασίου, υπολογιζομένων μόνον αυτών της κύριας καμινάδας, ότι τα “σχετικά διαγράμματα” δεν είναι καθόλου ευκρινή, ότι η συνεισφορά των διάχυτων εκπομπών δεν συνυπολογίζεται, ότι τα στοιχεία του συστήματος συνεχούς καταγραφής ρύπων της ΜΠΕ, που είχαν ζητηθεί προκειμένου να παρουσιασθεί η υφιστάμενη κατάσταση εκπομπών, δεν είναι αξιολογήσιμα [γιατί αναφέρονται ως ενδεικτικές τιμές, χωρίς στατιστική ανάλυση, και δεν αναφέρονται οι συνθήκες αναφοράς των μετρήσεων (πχ % O₂, αναγωγή σε ξηρό αέριο) ούτε οι μέγιστες τιμές] και ότι δεν της είχαν γνωστοποιηθεί τα αποτελέσματα των μελετών που ασχολήθηκαν με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου RDF που θα προμηθευόταν η παρεμβαίνουσα και τα προβλήματα που δημιουργεί η συναποτέφρωση RDF στις συνθήκες του κλιβάνου του συγκεκριμένου εργοστασίου. Όλοι οι προαναφερθέντες ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, διότι η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, δεχθείσα ότι η υποκατάσταση στερεών καυσίμων από RDF είναι συμβατή με τη νομοθεσία περί διαχείρισης στερών αποβλήτων, δεν εξέφερε, πάντως, αρνητική γνωμοδότηση, παρά έκρινε ότι “δεν μπορεί να γνωμοδοτήσει” για την περαιτέρω χρήση RDF και πρότεινε, επικουρικώς, την επιβολή περιβαλλοντικών όρων, οι περισσότεροι των οποίων μάλιστα υιοθετήθηκαν από την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ. Σε κάθε περίπτωση, οι ως άνω ελλείψεις της ΜΠΕ, όπως επισημάνθηκαν από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, δεν είναι ουσιώδεις και δεν δικαιολογούν την ακύρωση της ΑΕΠΟ που στηρίζεται σε αυτήν. Ειδικότερα, το γεγονός ότι το μοντέλο διασποράς ρύπων

της επανυποβληθείσης ΜΠΕ περιέχει διαφορετικά, εν μέρει, στοιχεία σε σχέση με αυτό της αρχικής ΜΠΕ δεν προσάπτει πλημμέλεια στη νεώτερη ΜΠΕ, η οποία ανασυνετάγη κατά τούτο, προκειμένου να περιληφθούν συγκεκριμένα ανεμολογικά δεδομένα, όπως είχε ζητηθεί και από τη Διεύθυνση ΕΑΡΘ. Εξάλλου, ναι μεν η Διεύθυνση Περιβάλλοντος δέχεται ότι δεν αντιμετωπίζονται αθροιστικά όλες οι σημειακές εκπομπές του εργοστασίου, ότι ορισμένα διαγράμματα δεν είναι ευκρινή και ότι η συνεισφορά των διάχυτων εκπομπών δεν συνυπολογίζεται, “εντούτοις”, όπως επί λέξει αναφέρεται στο ίδιο έγγραφο 1720/30.5.2008, η Υπηρεσία προέβη σε αξιολόγηση της ΜΠΕ, βάσει [και] των στοιχείων των σταθμών μέτρησης της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα να προκύπτει ότι οι ελλείψεις αυτές δεν ήταν ουσιώδεις και δεν εμπόδισαν την αξιολόγηση της ΜΠΕ. Περαιτέρω, κατόπιν αιτήματος της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ, με αντικείμενο τον εμπλουτισμό της ΜΠΕ με τα δεδομένα της συσκευής συνεχούς μέτρησης αερίων ρύπων, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε επικαιροποιημένη μελέτη σχεδιασμού της εγκατάστασης RDF, περιλαμβάνοντας αποτελέσματα των μετρήσεων έτους 2007, “στο πλαίσιο των ήδη διενεργούμενων συστηματικών ελέγχων εκπομπών αερίων ρύπων από διαπιστευμένο φορέα”, τα αποτελέσματα δε αυτά παρασχέθηκαν ως συνολικές συγκεντρώσεις σε οξυγόνο αναφοράς 10% και αξιολογήθηκαν από το αποφασίζον όργανο. Τέλος, η μη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των προπεριγραφισμών μελετών προς τη Ν.Α. Ευβοίας δεν αποτελεί πλημμέλεια της ΜΠΕ, εφόσον, με υπόμνημα μαζικών φορέων (υπ’ αρ. πρωτ. 161784/15.10.2008) ενώπιον της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ, γνωστοποιήθηκε η ύπαρξη επιστημονικών απόψεων και μελετών που επισημαίνουν τους κινδύνους από την καύση εναλλακτικών καυσίμων, η οποία και συνεκτιμήθηκε από το αποφασίζον όργανο.

21. Επειδή, προβάλλεται ότι η περιβαλλοντική αδειοδότηση της χρήσης RDF ως καυσίμου στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας αντίκειται στο άρθρο 24 του Συντάγματος και τις συνταγματικές αρχές της προφύλαξης και της πρόληψης, διότι δεν υπάρχει προηγούμενο καύσης RDF στην ελληνική βιομηχανία και δη την τσιμεντοβιομηχανία, η δε σχετική βιβλιογραφία αφορά διαφορετικά τεχνολογικά και περιβαλλοντικά δεδομένα, αφού η χρήση RDF γίνεται σε προηγμένες βιομηχανικές μονάδες που έχουν σχεδιασθεί για τη συναποτέφρωση αποβλήτων, και όχι στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας που σχεδιάσθηκε προ 30ετίας, όταν η τεχνολογία και τεχνογνωσία συναποτέφρωσης αποβλήτων ήταν ανύπαρκτες. Προβάλλεται συναφώς ότι η καύση RDF μπορεί να αποτελέσει πηγή ρύπων με σημαντικές επιδράσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, διότι είναι δυνατόν να οδηγήσει σε παραγωγή ρύπων [διοξινών και φουρανίων, αιωρούμενων σωματιδίων, οξειδίων του αζώτου, διοξειδίου του θείου, υδραργύρου και άλλων βαρέων μετάλλων], η δημιουργία των οποίων συνδέεται επιστημονικώς με την ποιοτική σύνθεση του χρησιμοποιούμενου RDF και με τις τεχνολογικές

- δυνατότητες του εργοστασίου της παρεμβαίνουσας (συνθήκες καύσης, κατανομή θερμοκρασίας και χρόνο παραμονής απαερίων στους κλιβάνους, ποιότητα χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών). Επικαλούνται δε οι αιτούντες την από Σεπτεμβρίου 2008 μελέτη της Σχολής Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ, υπό τον τίτλο “Επιπτώσεις από την καύση εναλλακτικού καυσίμου RDF στις εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου της ΑΓΕΤ στο Μυλάκι Ευβοίας”, κατά την οποία: Α. δεν έχει διερευνηθεί πλήρως και παραμένει επιστημονικώς ασαφής ο χρόνος σχηματισμού διοξινών στην τσιμεντοβιομηχανία, Β. επικρατέστεροι μηχανισμοί σχηματισμού των επικίνδυνων ως άνω ρύπων θεωρούνται οι ετερογενείς αντιδράσεις αλογονούχων οργανικών ενώσεων και ο απευθείας σχηματισμός τους από σωματίδια άνθρακα και ενώσεων χλωρίου στις θερμοκρασίες μεταξύ 450° και 200° C, οι οποίες εντοπίζονται στις ζώνες προθέρμανσης της πρώτης ύλης και ψύξης των απαερίων, Γ. κρίσιμοι παράγοντες ασφαλούς καύσης του RDF θεωρούνται α/ ο έλεγχος της ποιότητας αυτού, ώστε να μην περιέχει πλαστικό και εντεύθεν χλώριο, β/ η αποφυγή χρήσης εναλλακτικών πρώτων υλών που περιέχουν οργανικές ενώσεις, γ/ η ταχεία ψύξη των απαερίων από τους 450° σε θερμοκρασίες μικρότερες από τους 200° C, δ/ η διατήρηση της θερμοκρασίας στον εξοπλισμό αντιρρύπανσης κάτω των 200° C, ε/ η διατήρηση σταθερά κατάλληλης θερμοκρασίας στους κλιβάνους, στ/ η διατήρηση κατάλληλων συνθηκών καύσης για τη διασφάλιση της πλήρους καταστροφής των οργανικών ενώσεων και ζ/ η ομοιόμορφη μίξη της πρώτης ύλης, ο τρόπος τροφοδοσίας του καυσίμου, η κανονική δοσολογία και η περίσσεια οξυγόνου, Δ. από την έρευνα που πραγματοποίησε η ερευνητική ομάδα του ΕΜΠ στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας, δεν προκύπτει ότι τηρείται επαρκώς το σημαντικό μέτρο της ταχείας ψύξης των απαερίων και δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο σχηματισμού διοξινών. Τα ανωτέρω επιτείνονται, κατά τους αιτούντες, από την ασταθή ποιοτική σύνθεση του παραγόμενου στην Ελλάδα RDF, αλλά και την αρνητική γνώμη του ΤΕΕ (έγγραφο 5140/2007 της Διοικούσας Επιτροπής) και άλλων επιστημονικών φορέων, που επισημαίνουν την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης του θέματος. Προβάλλεται, εν κατακλείδι, ότι, βάσει των ως άνω επιστημονικών δεδομένων, η παραδοχή της ΜΠΕ και της Διοίκησης περί μηδενικής επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας από την καύση RDF είναι εσφαλμένη και ανακριβής.
22. Επειδή, στο Κεφάλαιο που αφορά τις πτητικές οργανικές ενώσεις, τα μέταλλα και τις ενώσεις τους, τις διοξίνες και τα φουράνια, η ΜΠΕ αναφέρει (σελ. 118 - 119) τα εξής : α. “Οι εκπομπές αλογόνων από πτητικές οργανικές ενώσεις, σε σχέση με την καύση, έχουν ενδιαφέρον μόνον όταν χρησιμοποιούνται εναλλακτικά καύσιμα. Μία σειρά από δοκιμές που έγιναν για τη χρήση των εναλλακτικών καυσίμων σε καμίνους, δείχνουν χαμηλά επίπεδα εκπομπών όλων των οργανικών ενώσεων και αποδόσεις απομάκρυνσης της τάξης του 99,99%”, β. “Οι ενώσεις των μετάλλων που είναι πτητικές και βρίσκονται στη

σκόνη, συλλέγονται κατά τη διαδικασία της αποκονίωσης του εξερχόμενου αέρα. Οι υπόλοιπες μη πτητικές ενώσεις δεσμεύονται και παραμένουν στο κλίνκερ, ως συστατικό του” και γ. ως προς τις διοξίνες και τα φουράνια, ότι οι ρύποι αυτοί σχηματίζονται κατά τη διάρκεια ή μετά την προθέρμανση, “σε συγκεκριμένο θερμοκρασιακό εύρος από 400° - 600° C και εφόσον υπάρχουν πρόδρομες ουσίες διαθέσιμες στις πρώτες ύλες (χλώριο και υδατάνθρακες)”, και ότι, βάσει καταγεγραμμένων δεδομένων, οι σχετικές “συγκεντρώσεις ανέρχονται σε 0,1 mg/m³, το οποίο είναι και το όριο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Ευρώπη”. Στις δε σελ. 180-181 της ΜΠΕ αναφέρεται ότι “Μία ομαλή και σταθερή λειτουργία του κλιβάνου ... οδηγεί και σε μειωμένες εκπομπές όλων των ρύπων” και ότι “Η προσεκτική επιλογή όλων των υλικών που εισέρχονται στο σύστημα του κλιβάνου (καυσίμων και α΄ υλών) μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλη ελάττωση των εκπομπών ρύπων. Η επιλογή του καυσίμου επηρεάζει τις εκπομπές του κλιβάνου και ιδιαίτερα τις εκπομπές SO₂, όπως και τις εκπομπές βαρέων μετάλλων. Επίσης, η απουσία χλωρίου και οργανικών ενώσεων στα καύσιμα βοηθά στην εξάλειψη των εκπομπών χλωριωμένων διοξινών και φουρανίων”. Στη σελ. 14 της Μελέτης Σχεδιασμού που συνοδεύει τη ΜΠΕ, αναφέρεται ότι “Ατελής καύση, εξαιτίας της διακύμανσης της τροφοδοσίας των RDF ή των ιδιοτήτων του καυσίμου, μπορεί να αυξήσει το CO, προκαλώντας επιπλέον πτώσεις του ηλεκτροστατικού φίλτρου. Αυτό το πρόβλημα θα επιλυθεί με την εγκατάσταση υβριδικού φίλτρου”. Η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ περιλαμβάνει, στο Κεφάλαιο “Μέτρα και όροι για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων RDF”, περιβαλλοντικό όρο σύμφωνα με τον οποίον το RDF πρέπει να ελέγχεται, πριν από τη χρήση του, ως προς τα χαρακτηριστικά του, βάσει χημικής ανάλυσης για την ανίχνευση ανώτατων ποσοστών υγρασίας, πτητικών, τέφρας, θείου και “χλωριόντων” (0,1-0,5%, π.ο. 4.6.2). Στη νεώτερη ΑΕΠΟ (164449/24.9.2014), ο όρος αυτός αντικαταστάθηκε και ορίσθηκε ότι κριτήρια για την αποδοχή του RDF αποτελούν, σύμφωνα με το εν τω μεταξύ θεσπισθέν πρότυπο EN 15359:2011, 4 βασικές παράμετροι, μεταξύ των οποίων η μέση περιεκτικότητα σε χλώριο, εκπεφρασμένη σε ποσοστό επί τοις εκατό σε ξηρή βάση, που κυμαίνεται, αναλόγως της μέσης κατώτερης θερμογόνου δύναμης (άνω των 25, των 20 ή των 15 MJ/kg), σε ποσοστά έως 0,2, 0,6 και 1%, αντιστοίχως, η διάμεσος της περιεκτικότητας σε υδράργυρο και το 80% των τιμών της περιεκτικότητας σε υδράργυρο, και ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια αυτά, διακόπτεται η τροφοδοσία της μονάδας με RDF. Υπό τα δεδομένα αυτά, η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ θέτει περιβαλλοντικούς όρους προς αποτροπή του κινδύνου εκπομπής αλογονούχων ενώσεων και διοξινών και φουρανίων, που συνδέεται - σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ευβοίας [πρβ. το περιγραφέν στη σκ. 5 έγγραφο 2632/31.10.2007 της Υπηρεσίας αυτής, κατά το οποίο οι θερμοκρασίες και ο χρόνος παραμονής των καυσαερίων στον

προασβεστοποιητή δεν επαρκούν για την εξάλειψη των αλογονούχων οργανικών ενώσεων, αν το RDF περιέχει χλώριο σε ποσοστό άνω του 1%] και της Σχολής Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ, αλλά και σύμφωνα με τις παραδοχές της ΜΠΕ - με την περιεκτικότητα του RDF σε χλώριο, η οποία πλέον ορίζεται σε 1% κατά μέγιστο όριο. Περαιτέρω, κατά το [παρατεθέν στη σκ. 14] άρ. 6 παρ. 2 της οδηγίας 2000/76/ΕΚ, η παραμονή των καυσαερίων που εκλύονται από συναποτέφρωση αποβλήτων σε θερμοκρασία άνω των 1100° C επιβάλλεται μόνον προκειμένου περί χρήσης επικίνδυνων αποβλήτων με περιεκτικότητα σε χλώριο άνω του 1%, ενώ το RDF, κατατασσόμενο στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (απόφαση της Επιτροπής 2000/532/ΕΚ, όπως είχε τροποποιηθεί με τις αποφάσεις 2001/118, 2001/119 και 2001/573/ΕΚ) με τον αριθμό ΕΚΑ 191210, δεν αποτελεί επικίνδυνο απόβλητο, ούτε έχει, όπως προαναφέρθηκε, περιεκτικότητα σε χλώριο άνω του 1%, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται η παραμονή των καυσαερίων που εκλύονται από την καύση του σε θερμοκρασία άνω των 1100° C. Εξάλλου, επί χρήσης εναλλακτικών καυσίμων, η ΑΕΠΟ θεσπίζει (βλ. π.ο. 1.2) αυστηρότερα, σε σχέση με τα ισχύοντα επί συμβατικών καυσίμων, όρια ως προς τις εκπομπές σκόνης (30 mg/Nm³, έναντι 50) και οξειδίων του αζώτου (NO_x - 800 mg/Nm³, έναντι 1200), ρύθμιση από την οποία προκύπτει ότι, μετά την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων και τεχνικών, αναμένεται βελτίωση των συγκεκριμένων εκπομπών από τη χρήση RDF, και προβλέπει όρια για τις αναμενόμενες εκπομπές χλωρίου, φθορίου, των μετάλλων Cd + Tl, Hg, As + Sb + Pb + Cd + Co + Mn + Ni + V, των διοξινών και των φουρανίων. Επίσης, η Διοίκηση προέβλεψε [βλ. σκ. 25] περιβαλλοντικούς όρους σχετικώς με την ποιοτική σύνθεση του χρησιμοποιούμενου RDF (π.ο. 4.2.2.5, 4.6.11, όπως αντικαταστάθηκε με την ΑΕΠΟ έτους 2014), τις συνθήκες καύσης και την κατανομή της θερμοκρασίας (π.ο. 4.2.2.1, 4.2.2.2, 4.2.2.6, 4.2.3.1.5, 4.2.3.1.10, 4.2.3.1.11, 4.4.11, 4.6.10) και την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών (π.ο. 4.2.1), καθώς και την τοποθέτηση ειδικών φίλτρων (υπό Α. 3.2.2.1., π.ο. 4.2.3.1.4, 4.2.3.1.6, 4.2.3.2.37), που αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν, κατά τους αιτούντες και τα υπ'αυτών επικαλούμενα στοιχεία, τη δυνατότητα δημιουργίας ρύπων από την καύση RDF. Από το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων συνάγεται ότι η Διοίκηση έλαβε υπόψη τους κινδύνους εκπομπής αέριων ρύπων από τη συναποτέφρωση RDF, που είχαν επισημανθεί κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης (βλ. παρ. 59 του προοιμίου της προσβαλλόμενης, στην οποία μνημονεύεται το υπόμνημα μαζικών φορέων της περιοχής), και επέβαλε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπισή τους, αφού αξιολόγησε τα επιστημονικά δεδομένα επί του θέματος, την από Ιουλίου 2003 μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης [σύμφωνα με την οποία η συναποτέφρωση του RDF στα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου θεωρείται η ασφαλέστερη περιβαλλοντικώς μέθοδος, διότι οδηγεί σε μικρότερη ρύπανση του περιβάλλοντος, σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα]

και τη διεθνή πρακτική χρήσης εναλλακτικών καυσίμων. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ο περιγραφείς στην προηγούμενη σκέψη λόγος ακυρώσεως, περί μη νόμιμης αδειοδότησης της χρήσης RDF στο εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου της παρεμβαίνουσας, δεδομένου μάλιστα ότι δεν αμφισβητείται η νομιμότητα των τεθέντων με την ΑΕΠΟ ορίων εκπομπών επί συναποτέφρωσης αποβλήτων, ενώ απαραδέκτως πλήσσει περαιτέρω η τεχνική κρίση της Διοίκησης ως προς την έκταση των κινδύνων από τη χρήση RDF και την επάρκεια των τεθέντων για την αντιμετώπισή τους όρων. Δεν αποτελεί δε, πάντως, λόγο αποτροπής της χρήσης του εναλλακτικού καυσίμου RDF σε βιομηχανία παραγωγής τσιμέντου το γεγονός ότι αυτό γίνεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, δεδομένου ότι υιοθέτηση της εκδοχής αυτής, που παραγνωρίζει, άλλωστε, το γεγονός ότι η σχετική κοινοτική προστατευτική νομοθεσία εφαρμόζεται κατά τον αυτό τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε., θα οδηγούσε στο άτοπο συμπέρασμα ότι αποκλείεται η το πρώτον εισαγωγή στη χώρα οποιασδήποτε νεωτερικής μεθόδου παραγωγής και λειτουργίας βιομηχανικής επιχειρήσεως, έστω και αν αυτή εμφανίζεται ως συνολικώς ευμενέστερη για το περιβάλλον. Τέλος, και η από Σεπτεμβρίου 2008 μελέτη του ΕΜΠ, που επικαλούνται οι αιτούντες, δεν καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η χρήση RDF αντίκειται εκ προοιμίου προς τα επιστημονικά δεδομένα ή το νόμο, δεδομένου ότι, όπως αναφέρει χαρακτηριστικώς, στις σ. 4 - 5 - 6 και 23, “Η παραμονή των απαερίων στην κρίσιμη θερμοκρασιακή περιοχή ... για χρόνο μεγαλύτερο του κρίσιμου είναι δυνατόν να οδηγήσει στο σχηματισμό διοξινών, εάν φυσικά συνυπάρχουν οι άλλοι παράγοντες, δηλαδή οργανικές ενώσεις, ενώσεις του χλωρίου και καταλύτες, όπως ο χαλκός, χωρίς όμως αυτό να συνεπάγεται απαραίτητως την υπέρβαση των ορίων εκπομπής της νομοθεσίας. Επισημαίνεται ότι η καύση RDF είναι διαδεδομένη στην ευρωπαϊκή τσιμεντοβιομηχανία και διεθνώς, όπου λειτουργούν αυστηροί ελεγκτικοί μηχανισμοί και, σύμφωνα με βιβλιογραφικές αναφορές, οι εκπομπές διοξινών είναι κατά κανόνα κάτω από τα όρια που έχουν θεσπισθεί σε επίπεδο ΕΕ. ... συμπεραίνεται ότι η τήρηση ή μη των ορίων εκπομπής μπορεί να αποδειχθεί μόνον στην πράξη, με την πραγματοποίηση συστηματικών μετρήσεων. Για τη διασφάλιση της καύσης RDF σύμφωνα με τους περιορισμούς της νομοθεσίας προτείνεται η κατάλληλη μετατροπή του συστήματος αυτόματου ελέγχου, ώστε να ενεργοποιείται προειδοποιητικό σήμα και να διακόπτεται η τροφοδοσία καυσίμου RDF όταν η θερμοκρασία α. κατέλθει κάτω από τα καθορισμένα όρια στους θαλάμους καύσης (850° C για τον προασβεστοποιητή και 1100° C για τον κυρίως κλίβανο), β. ανέλθει πάνω από 200° C στον εξοπλισμό αντιρρύπανσης και γ. όταν η συγκέντρωση σωματιδίων (: σκόνης) στην καμινάδα υπερβεί την οριακή τιμή των 30 mg/Nm³”. ... δεν δύναται να τεκμηριωθεί επαρκώς με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης η a priori απόρριψη ή πρόταση για την εφαρμογή της καύσης του RDF: ενώ εκτιμάται ότι είναι δυνατόν να σχηματισθούν διοξίνες, δεν είναι

δυνατόν να απαντηθεί κατά πόσον είναι δυνατή η υπέρβαση των νομοθετημένων οριακών τιμών εκπομπής”.

23. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ επιτρέπει την καύση RDF και στον προασβεστοποιητή, δεδομένου ότι στο Σχέδιο Αναθεώρησης του έτους 2007 των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (γνωστών ως BREFS) για την τσιμεντοβιομηχανία προτείνεται η τροφοδοσία του RDF αποκλειστικά στη ζώνη υψηλών θερμοκρασιών του κυρίως κλιβάνου και δεν συνιστάται πλέον η τροφοδοσία του στον προασβεστοποιητή, ενώ καύση στον κυρίως κλίβανο συνιστά και ο παραγωγός του RDF ΕΣΔΚΝΑ. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, διότι η ΑΕΠΟ έλαβε υπόψη τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, ως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης αυτής (βλ. παρ. 17 του προοιμίου, όπου μνημονεύεται το από Δεκεμβρίου 2001 Κείμενο Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ΒΔΤ στην τσιμεντοβιομηχανία), χωρίς να αποτελεί πλημμέλεια της προσβαλλόμενης η τυχόν αντίθεσή της προς μη εγκριθέν Σχέδιο Αναθεώρησης των προαναφερθεισών Τεχνικών. Πέραν αυτού, όπως αναφέρει επί του εξόχως τεχνικού αυτού ζητήματος η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας (βλ. έγγραφο απόψεων 8999/20.2.2017 προς το ΣτΕ), η τροφοδοσία του RDF στον κλίβανο μπορεί, σύμφωνα και με μεταγενέστερο εγχειρίδιο για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές έτους 2013 [BREF], να γίνεται σε “κατάλληλο σημείο” του κλιβάνου, συμπεριλαμβανομένου του προασβεστοποιητή, αφού ληφθούν υπόψη η θερμοκρασία και ο χρόνος παραμονής του στον προασβεστοποιητή, με σκοπό τη λειτουργία κατά τρόπον ώστε η θερμοκρασία των αερίων που εκλύονται κατά τη συναποτέφρωση αποβλήτων να αυξάνεται στους 850° C επί δύο δευτερόλεπτα, με ελεγχόμενο και ομοιογενή τρόπο, οι προϋποθέσεις δε αυτές εξασφαλίζονται, όπως βεβαιώνει η Διοίκηση, στην κρινόμενη υπόθεση και με την τροφοδοσία των αποβλήτων στον προασβεστοποιητή, με την πρόβλεψη του όρου 4.6.10 της προσβαλλόμενης ΑΕΠΟ, που επιβάλλει την αυτόματη διακοπή της τροφοδοσίας RDF, όταν η θερμοκρασία του προασβεστοποιητή είναι χαμηλότερη των 850° C. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο περαιτέρω ισχυρισμός των αιτούντων, σύμφωνα με τον οποίον η Διοίκηση δεν έλαβε υπόψη το έγγραφο από 29.2.2008 του ΕΣΔΚΝΑ, με το οποίο προτείνεται η τροφοδοσία του RDF στο κύριο σύστημα καύσης του κλιβάνου, όπου αναπτύσσονται υψηλότερες θερμοκρασίες, και όχι στον προασβεστοποιητή, πλήσσει την ακυρωτικώς ανέλεγκτη αντίθετη τεχνική κρίση της Διοίκησης, πολλώ δε μάλλον εφόσον στην, ομοίως επικαλούμενη από τους αιτούντες, από Σεπτεμβρίου 2008, μελέτη του ΕΜΠ [“Επιπτώσεις από την καύση εναλλακτικού καυσίμου RDF στις εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου της ΑΓΕΤ στο Μυλάκι Ευβοίας”] αναφέρεται ότι “σε πολλές βιβλιογραφικές αναφορές διατυπώνεται η άποψη ότι δεν υφίσταται διαφορά στην εκπομπή διοξινών από την εισαγωγή του εναλλακτικού καυσίμου στον περιστροφικό κλίβανο ή, εναλλακτικά, στον προασβεστοποιητή” (σ. 22) και ότι “η καύση του RDF είναι προτιμότερο να

- γίνεται στον περιστροφικό κλίβανο, όπου επικρατούν υψηλότερες θερμοκρασίες και καλύτερες συνθήκες καύσης, παρά στον προασβεστοποιητή. Παρ' όλα αυτά, η καύση στον προασβεστοποιητή είναι δυνατόν να γίνει με ασφάλεια, εφόσον τα μέτρα επιτήρησης των συνθηκών καύσης τηρηθούν με σχολαστικότητα" (σ. 34, Κεφάλαιο "Προτάσεις τεχνολογικών μέτρων").
24. Επειδή, για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και, κατά συνέπεια, τη μείωση των επιπτώσεων της επίμαχης δραστηριότητας στην υγεία των κατοίκων της περιοχής - που σχετίζονται με τη λειτουργία της βιομηχανίας παραγωγής τσιμέντου επί σειρά δεκαετιών με καύση συμβατικών και μόνον καυσίμων - η ΑΕΠΟ περιλαμβάνει συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Ειδικότερα, η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ επιβάλλει την τήρηση ορίων που αφορούν τις εκπομπές σκόνης (30 mg/Nm³) και οξειδίων του αζώτου (NO_x - 800 mg/Nm³), τα οποία, όπως εξετέθη ανωτέρω, είναι αυστηρότερα σε σχέση με τα τεθέντα επί χρήσης συμβατικών και μόνον καυσίμων. Μάλιστα, με τη μεταγενέστερη ΑΕΠΟ έτους 2014 (απόφαση 164449/24.9.2014 της Γενικής Διευθύντριας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ) προβλέφθηκαν, με ισχύ από 26.3.2017 και εφεξής και ανεξαρτήτως του είδους του χρησιμοποιούμενου καυσίμου (συμβατικού, RDF ή άλλου εναλλακτικού καυσίμου), ακόμη χαμηλότερα όρια εκπομπών σκόνης (20 mg/Nm³), NO_x (500 mg/Nm³), SO₂ (200 mg/Nm³) και TOC (10 mg/Nm³). Η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ προβλέπει (παρ. 3.2.2 υπό 9) την εγκατάσταση "Gas Analyser" σε 24ωρη βάση για τη συνεχή παρακολούθηση αέριων ρύπων της κύριας καμινάδας (βλ. και σελ. 86 ΜΠΕ) και, υιοθετώντας Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές μείωσης εκπομπών του διοξειδίου του θείου και οξειδίων του αζώτου, επιβάλλει την εγκατάσταση καυστήρα χαμηλών εκπομπών οξειδίων του αζώτου στον περιστροφικό κλίβανο (4.2.2.1), τον έλεγχο, με on-line παρακολούθηση, της θερμοκρασίας της ζώνης έψησης, τη ρύθμιση των παραμέτρων του πρωτογενούς αέρα (4.2.2.2), την εισαγωγή συστημάτων συνεχούς μέτρησης και καταγραφής εκπομπών διοξειδίου του θείου και οξειδίων του αζώτου στα καυσαέρια των κλιβάνων (4.2.2.3), την εγκατάσταση συστήματος SNCR (επιλεκτικής μη καταλυτικής αναγωγής), με σκοπό τη μείωση εκπομπών οξειδίων του αζώτου (4.2.2.4), την επιλογή πρώτων υλών και στερεών καυσίμων με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο, χλώριο, άζωτο, βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες (4.2.2.5), και την ανακύκλωση (ανάκτηση θερμότητας) μέρους των αερίων ψύξης του κλίνκερ στον περιστροφικό κλίβανο και στον προασβεστοποιητή (4.2.2.6). Ως προς τη μείωση και πρόληψη σημειακών εκπομπών σκόνης (: από σταθερές πηγές), η προσβαλλόμενη περιλαμβάνει 11 "τεχνικές" [π.ο. 4.2.3.1], όπως την τοποθέτηση υβριδικού σακκόφιλτρου, εις αντικατάσταση του υπάρχοντος ηλεκτροστατικού φίλτρου του περιστροφικού κλιβάνου (4.2.3.1.6), την εγκατάσταση συσκευών συνεχούς καταγραφής, σε ηλεκτρονική μορφή, των εκπομπών σκόνης, τη διατήρηση των αρχείων και αποτελεσμάτων επί πενταετία (4.2.3.1.3), την αποστολή στη Διοίκηση πίνακα υπερβάσεων των

ορίων εκπομπής σκόνης, SO₂ και NO_x (4.2.3.1.9), τη διασφάλιση οξειδωτικών συνθηκών καύσης (περίσσειας αέρα) ώστε να ολοκληρώνεται η καύση του RDF και των μη συμβατικών καυσίμων (4.2.3.1.10), τη συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή των παραμέτρων λειτουργίας του κλιβάνου (θερμοκρασίας και πίεσης καυσαερίων, περιεκτικότητας σε οξυγόνο και υδρατμούς) καθ' όλη τη διάρκεια καύσης εναλλακτικών καυσίμων, τη διασφάλιση σταθερότητας των συνθηκών καύσης των δευτερογενών καυσίμων (4.2.3.1.11) και την απαγόρευση καύσης μη συμβατικών καυσίμων “κατά το ξεκίνημα των κλιβάνων και σε περιπτώσεις ανώμαλης λειτουργίας αυτών” (4.2.3.1.5). Ως προς δε τη μείωση και πρόληψη διάχυτων εκπομπών σκόνης (: από ανοικτές πηγές), η ΑΕΠΟ περιλαμβάνει 37 “τεχνικές” [π.ο. 4.2.3.2 – π.χ. λήψη μέτρων πρόληψης και περιορισμού των εκπομπών σωματιδίων κατά την αποθήκευση και διακίνηση υλικών, αποκονίωση των αερίων εκτόνωσης, εγκατάσταση συστήματος εκνέφωσης νερού στο σύστημα παραλαβής και απόθεσης των στερεών καυσίμων, κάλυψη ταινιών μεταφοράς, υποβολή ειδικής μελέτης για την τοποθέτηση πετασμάτων / ανεμοφρακτών, προκειμένου να εμποδισθούν διάχυτες εκπομπές προς τον οικισμό Μυλακίου, απαγόρευση της υπαίθριας προομοιογένειας των πρώτων υλών, κατάργηση της υπαίθριας αποθήκευσης του κλίνκερ, μετά την έναρξη λειτουργίας του νέου σιλό κλίνκερ, καθώς και διακοπή του τμήματος παραγωγής επί δυσλειτουργίας των σακκόφιλτρων]. Στη συνέχεια η ΑΕΠΟ επιβάλλει, προκειμένου περί των παραλαμβανόμενων εναλλακτικών πρώτων υλών, την πιστοποίηση για το είδος του αποβλήτου σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων και για τη φυσική και χημική σύνθεσή του (π.ο. 4.4.2), τη συνεχή μέτρηση, επί συναποτέφρωσης αποβλήτων, των εκπομπών σκόνης και CO, HCL, HF, SO₂, NO_x, την εξαμηνιαία μέτρηση της περιεκτικότητας του RDF σε βαρέα μέταλλα, διοξίνες, φουράνια – και κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας, ανά τρίμηνο –, την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων στην Κεντρική και Νομαρχιακή (Περιφερειακή) Υπηρεσία Περιβάλλοντος και τη μέτρηση της θερμοκρασίας κοντά στο εσωτερικό τοίχωμα του προασβεστοποιητή με αυτόματα συστήματα συνεχούς καταγραφής (π.ο. 4.4.11). Στο Κεφάλαιο που αφορά τους όρους για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων RDF, η ΑΕΠΟ απαιτεί τον έλεγχο των ποιοτικών χαρακτηριστικών του RDF πριν από την χρήση του (π.ο. 4.6.2, που αντικαταστάθηκε με τη νεώτερη ΑΕΠΟ έτους 2014 και την πρόβλεψη κριτηρίων αποδοχής του RDF σε σχέση με τη μέγιστη περιεκτικότητα σε χλώριο και υδράργυρο, σύμφωνα με μεταγενέστερο ευρωπαϊκό πρότυπο), τη δειγματοληψία και τον προσδιορισμό χλωρίου στα εισερχόμενα φορτία RDF (π.ο. 4.6.11, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τη μεταγενέστερη ΑΕΠΟ έτους 2014 με την πρόβλεψη πρότυπου συστήματος δειγματοληψίας για τον προσδιορισμό χλωρίου στα εισερχόμενα φορτία RDF) και επιβάλλει την αυτόματη διακοπή της τροφοδοσίας RDF, όταν η θερμοκρασία του

προασβεστοποιητή είναι χαμηλότερη των 850° C (π.ο. 4.6.10). Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ΑΕΠΟ, όπως μάλιστα τροποποιήθηκε, προβλέπει εγκατάσταση νέων συστημάτων, μέτρα πρόληψης και τεχνικές μείωσης εκπομπών, χαρακτηριστικά πρώτων υλών και καυσίμων, συστηματικές μετρήσεις ρύπων, μειωμένες τιμές εκπομπών και άλλα μέτρα που έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της ατμόσφαιρας και την προστασία της υγείας των κατοίκων της περιοχής. Κατά συνέπεια, αβασίμως προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνεκτίμησε, ως όφειλε, την πρόκληση σοβαρών προβλημάτων υγείας στους κατοίκους της περιοχής από τη λειτουργία του εργοστασίου και δεν έλαβε μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας, ενώ, κατά τα λοιπά, απαραδέκτως αμφισβητείται η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης για την επάρκεια των μέτρων αυτών.

25. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ παραλείπει να περιλάβει, ως όφειλε, “κατά παράβαση των κείμενων εθνικών και κοινοτικών διατάξεων”, περιβαλλοντικούς όρους σχετικώς με: α/ τους υποχρεωτικά αναφερόμενους σύμφωνα με την οδηγία 96/61 ρύπους, β/ τις συγκεντρώσεις ρύπων σε ύδατα που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον καθαρισμό της ατμοσφαιρικής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, σύμφωνα με την οδηγία 2000/76/EK (η οποία εκ προφανούς παραδρομής αναγράφεται στο δικόγραφο με τον αριθμό 2997/76/EK), γ/ την περιεκτικότητα σε ρύπους των καυσαερίων του RDF, αρκούμενη στη χημική του ανάλυση, δ/ τον τρόπο και τόπο μέτρησης του μονοξειδίου του άνθρακα που φτάνει στον αποδέκτη, σύμφωνα με την οδηγία 2000/69/EK, ε/ τον τρόπο και τόπο μέτρησης των αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ10), διοξειδίου του θείου (SO₂) και μολύβδου (Pb) που φτάνει στον αποδέκτη, κατά την ΠΥΣ 34/30.5.2002, και στ/ τον τρόπο μέτρησης των οξειδίων του αζώτου που εκπέμπονται.
26. Επειδή, όλοι οι ανωτέρω λόγοι είναι απορριπτέοι. Κατ’ αρχάς, ο υπό στοιχείο α/ λόγος, κατά τον οποίον η ΑΕΠΟ δεν αναφέρει “τους υποχρεωτικά αναφερόμενους σύμφωνα με την οδηγία 96/61 ρύπους”, προβάλλεται αορίστως, εφόσον δεν προσδιορίζονται ειδικότερα οι ρύποι αυτοί. Στη συνέχεια, ο υπό στοιχείο β/ ισχυρισμός, όπως περιγράφηκε στην προηγούμενη σκέψη, είναι απορριπτέος, διότι δεν προβάλλεται ότι στο εργοστάσιο της παρεμβαίνουσας χρησιμοποιούνται “ύδατα για τον καθαρισμό της ατμοσφαιρικής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας”, οπότε θα υπήρχε, όπως ισχυρίζονται οι αιτούντες, υποχρέωση αναφοράς των σχετικών συγκεντρώσεων ρύπων, ενώ, και στο κεφάλαιο Α “Περιγραφή της δραστηριότητας” της προσβαλλόμενης ΑΕΠΟ, περιγράφονται τα υγρά απόβλητα [παρ. 9.2: νερό ψύξης μηχανημάτων σε κλειστό κύκλωμα, εκπλύματα από τη λειτουργία των εργαστηρίων, όμβρια ύδατα και λύματα προσωπικού], χωρίς να γίνεται μνεία υδάτων καθαρισμού της ατμοσφαιρικής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Εξάλλου, η οδηγία 2000/76/EK (ανωτέρω, σκ. 14), που επικαλούνται οι αιτούντες, περιέχει ρυθμίσεις για τις απορρίψεις στο

υδάτινο περιβάλλον, κατόπιν ειδικής αδειάς, λυμάτων που προέρχονται από τον καθαρισμό των καυσαερίων μονάδας συναποτέφρωσης, καθώς και για τις οριακές τιμές εκπομπών, την υποχρέωση εκτέλεσης μετρήσεων στο σημείο απόρριψης των λυμάτων και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θεωρείται ότι τηρούνται οι οριακές τιμές για τις εκπομπές στα ύδατα, οι ρυθμίσεις δε αυτές και τα οικεία όρια εκπομπών θα ισχύουν, σε κάθε περίπτωση, εάν η βιομηχανία της παρεμβαίνουσας λάβει στο μέλλον, υπό τους όρους της κειμένης νομοθεσίας, την ειδική άδεια που απαιτείται για να απορρίπτει τα λύματα καθαρισμού των καυσαερίων της μονάδας συναποτέφρωσης σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα. Περαιτέρω, η προσβαλλόμενη προβλέπει, στο Κεφάλαιο Β, οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην περίπτωση χρήσης εναλλακτικών καυσίμων (βλ. π.ο. 1.2.) ως προς τη σκόνη, τα οξειδία του αζώτου (NO_x), το διοξείδιο του θείου (SO₂), το χλώριο (HCL), το φθόριο (HF) και τους ρύπους Cd + Tl, Hg, Sb + As + Pb + Cr + Co + Mn + Ni + V, TOC, τις διοξίνες και τα φουράνια (π.ο. 1.2.1. και 1.2.2), επομένως, προβλέπει οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην περίπτωση χρήσης εναλλακτικών καυσίμων, όπως του RDF, με αποτέλεσμα να στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση ο προαναφερθείς υπό στοιχείο γ/ λόγος, κατά τον οποίον η προσβαλλόμενη δεν αναφέρει την περιεκτικότητα του RDF σε ρύπους καυσαερίων· εάν θεωρηθεί, καθ' ερμηνεία του λόγου, ότι οι αιτούντες προβάλλουν ότι η ΑΕΠΟ έπρεπε να προβλέπει τους ανώτατους επιτρεπόμενους ρύπους ως ποιοτικό χαρακτηριστικό του RDF, ο λόγος είναι απορριπτέος, διότι - πέραν του ότι στη ΜΠΕ δίδεται μία κατ' αρχήν "τυπική ανάλυση" του RDF για την περιεκτικότητα σε τέφρα, θείο και χλωριόντα (σελ. 66) - με τη νεώτερη ΑΕΠΟ (απόφαση 164449/24.9.2014 της Γενικής Διευθύντριας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ) προβλέφθηκαν κριτήρια αποδοχής του RDF βάσει του ευρωπαϊκού προτύπου EN 15359:2011. Επίσης, η προσβαλλόμενη ορίζει τιμές εκπομπών ρύπων "στα καυσαέρια του περιστροφικού κλιβάνου (στην έξοδο του υβριδικού φίλτρου)" (βλ. π.ο. 1.2) και θεσπίζει, στον π.ο. 2, μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις ρυπαντικών φορτίων "στους αποδέκτες" και, συγκεκριμένα, για την "ατμόσφαιρα: όπως καθορίζονται στην ΠΥΣ 34/30.5.2002 ως προς τα σωματίδια (ΑΣ 10), το διοξείδιο του θείου (SO₂) και μόλυβδο (Pb) και την οδηγία 2000/69/ΕΚ/ΚΥΑ 9238/332/ΦΕΚ 405/Β 27.2.2004 ως προς το μονοξείδιο του άνθρακα (CO)". Ως εκ τούτου, η ΑΕΠΟ παραπέμπει, ως προς τις τιμές των συγκεντρώσεων των επίμαχων ρύπων, στην ΠΥΣ 34/2002 (Α' 125) και την οδηγία 2000/69/ΕΚ (μεταφερθείσα στην εσωτερική έννομη τάξη με την ΚΥΑ 9238/332/26.2.2004, Β' 405), οι οποίες αναφέρονται, για τις ανάγκες των διατάξεων αυτών, σε ζώνες μετρήσεων, κριτήρια τοποθέτησης των σημείων δειγματοληψίας και μεθόδους αναφοράς για την ανάλυση των συγκεντρώσεων σωματιδίων, διοξειδίου του θείου, μολύβδου, οξειδίων του αζώτου, καθώς και μονοξειδίου του άνθρακα, δεν επιβάλλουν, όμως, την αναφορά του τρόπου και τόπου μέτρησης των ως άνω ρύπων στο σώμα της ΑΕΠΟ, επί ποινή

- ακυρότητας αυτής. Αποβαίνουν, ως εκ τούτου, απορριπτέοι και οι προπαρατεθέντες λόγοι υπό στοιχεία δ/, ε/ και στ/, περί αντίθεσης της προσβαλλόμενης προς τα νομοθετήματα αυτά, και, κατά τα λοιπά, όλως αορίστως προβάλλεται “παράβαση των κείμενων εθνικών και κοινοτικών διατάξεων”, τούτο δε πέραν του ότι η ΜΠΕ έχει ήδη επιλέξει τρεις θέσεις αποδεκτών [Μυλάκι, οικισμό ΑΗΣ Αλιβερίου και Αλιβέρι - σελ. 230 και 234], στις οποίες και διεξάγει μετρήσεις, και αναφέρει τα αποτελέσματα των συγκεντρώσεων ρύπων στις θέσεις αυτές.
27. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ παραλείπει να επιβάλλει, κατά τη διάρκεια της ομαλής χρήσης και της συναποτέφρωσης αποβλήτων, συνεχείς μετρήσεις “για τα αναφερόμενα αέρια” και εξαμηνιαίες μετρήσεις για τις εκπομπές βαρέων μετάλλων και διοξινών - φουρανίων. Οι λόγοι αυτοί πρέπει να απορριφθούν ως στηριζόμενοι σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ επιβάλλει, προκειμένου περί συναποτέφρωσης αποβλήτων και σε συμφωνία με το άρθρο 11 της οδηγίας 2000/76/ΕΚ (ανωτέρω, σκ. 14), την υποχρέωση, αφενός, συνεχούς μέτρησης των εκπομπών σκόνης και των αερίων ρύπων SO₂, NO_x, CO, HCL και HF (π.ο. 4.4.11 και 4.2.2.3) και, αφετέρου, μετρήσεων των εκπομπών βαρέων μετάλλων, διοξινών και φουρανίων σε εξαμηνιαία βάση (π.ο. 4.4.11), και προβλέπει, κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της μονάδας, τη συχνότερη διενέργεια μετρήσεων [ανά τρίμηνο] και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στην Κεντρική και Νομαρχιακή Υπηρεσία Περιβάλλοντος.
28. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ παραλείπει να περιλάβει, ως όφειλε, περιβαλλοντικούς όρους σχετικώς με την απόδοση των σακκόφιλτρων [που αποτελούν τμήμα του συστήματος αντιρρύπανσης] “σε σχέση με την ολική μάζα και την αριθμητική κατανομή των αιωρούμενων σωματιδίων, δηλαδή την εκπομπή αιωρούμενων σωματιδίων από τα σακκόφιλτρα, και τούτο ιδίως προκειμένου να υπολογισθούν οι ολικές εκπομπές από διάσπαρτες πηγές του εργοστασίου”. Επίσης προβάλλεται ότι “αντίστοιχα, σε ό,τι αφορά τα ηλεκτροστατικά φίλτρα, σημασία για την απόδοσή τους έχει η συγκέντρωση σε μάζα των αιωρούμενων σωματιδίων κάθε διαμέτρου και μετά την ολοκλήρωση των αποτελεσμάτων η ολική μάζα που εξέρχεται από τα φίλτρα αυτά σε συνδυασμό με την ολική συγκέντρωση εκπομπών από τις 4 διάσπαρτες πηγές τους” και ότι μη νομίμως η απόδοση αυτή δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, στο σύνολό του, ως αόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτίμησης, δεδομένου ότι δεν αναφέρεται η διάταξη που παραβιάζεται από την παράλειψη αναφοράς τέτοιων στοιχείων στην ΑΕΠΟ, η οποία περιλαμβάνει, σε Παράρτημα, πίνακα με τα ειδικά λειτουργικά χαρακτηριστικά των σακκόφιλτρων και ηλεκτρόφιλτρων (τύπο, αριθμό θαλάμου, αριθμό, επιφάνεια και διαστάσεις σάκων, εγκατάσταση ή μηχανήμα που αποκονιώνονται).

29. Επειδή, προβάλλεται ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ παραλείπει να περιλάβει, ως όφειλε, περιβαλλοντικούς όρους σχετικώς με τη σύσταση ανεξάρτητου φορέα ελέγχου και παρακολούθησης των μετρήσεων των εκπομπών ρύπων και ποιοτικού ελέγχου του χρησιμοποιούμενου RDF, ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αόριστος, εφόσον οι αιτούντες δεν επικαλούνται διάταξη νόμου βάσει της οποίας πρέπει να περιέχεται τέτοια ρύθμιση στην ΑΕΠΟ, και μάλιστα επί ποινή ακυρότητας αυτής.
30. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.